

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 30, 1986

Nr. 20

„Aušra“ Nr. 42(82)

Atsišaukimas į užsienio lietuvius

Mes, buvę Lydos apskritys, dabar Baltarusijos TSR Varanavo ir buvusios Rodūnios rajonų gyventojai, tautiniu, etnografiniu, istoriniu, religiniu požiūriu Pelesos, Dubinų, Leliūšių, Piliūnų, Pavalkės, Padzitivio, Sen. Druškininkų, Skirelių, Sukrančių ir kitų vietovių lietuviai — vakariniai dūkai, lietuvių tautos dalis, po Antrojo pasaulinio karo galutinai atskirti nuo savo tautos kamieno, kreipiamės į Jus, broliai ir sesės lietuviai, gyvenančius vakariniuose kultūringojo pasaulio kraštuose, šiuo savo raštu, kad padėtumėte paskelbti pasauliui apie mūsų nesėkmingas kovas dėl savo kalbos ir kultūros vadinamojo socializmo šalyje, kur didžioji tauta engia mažasias ir nori jas žiauriausiomis priemonėmis asimiliacijos tikslais izoliuoti nuo kultūringojo pasaulio.

Mes, minėtojo Lietuvos pakraščio lietuviai, visą pokario laiką kovojame dėl savo tautinės egzistencijos ir dėl savo tikėjimo. Per pastaruosius dešimtmečius į Mincko ir Maskvos vyriausybines įstaigas esame pasijuntę apie dvidešimt įvairių skundų bei pareiškimų. Mūsų delegacijos lankėsi TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiume, Religijū kultūrai komitete, pas Baltarusijos TSR kompartijos vadovus, kompetentingose Gardino srityje ir rajono įstaigose, prašydamos ir reikalaujamos mūsų nesikrauti, laikyti mus lygiateisius Tarybų Sąjungos piliečiais, vykdyti mūsų krašto liečiančius istorinius nutarimus ir t.t., tačiau iki šiol valstybinės įstaigos ir mūsų pareiškimus ir skundus nieko neatšakė. Todėl šiuo raštu nutarėme kreiptis į Jus broliai ir sesės, žinodami, kad Jūs galite bent paskelbti

pasauliui pateiktus šiam rašte faktus apie mūsų padėtį...

Likimas lėmė, kad mažai lietuvių tautai nuo Mikalojaus Daukšos laikų (16 a.) iki šių dienų reikia kovoti dėl savo kalbos ir kultūros, prieš kurias ilgus amžius kėsinosi kaimynai slavai ir germanai, protarpiais tardamiesi jau sulydę visą Lietuvą ar tam tikrą jos dalį su savo tautomis ir grojo jai laidotuvų maršus. Tačiau tas pats likimas pačiomis kritiškiausiomis valandomis nuostabiai padėdavo pakelti Lietuvą iš mirties patalo, atsišaudamas jai tautos pranašų, visuomenės veikėjų, poetų, karių, užburdavo tautiečius ir pakviesdavo juos į kovotojų gretas už Lietuvą.

Šiandien visos Lietuvos vėgija tikrai sunki ir rafinuota, o nuo jos atskirtų pakraščiu — dar sunkesnė. Nors lietuvių kalba ir kultūra yra sutvirtėjusi ir per dešimtmečius iškovojusi sau tam tikras teises, tačiau nestinga jai ir senų klaidingų priešų, kurie nuo Ekaterinos II laikų veidmainiškai skelbia meilę, sugyvenimą, ir draugystę, o patydomis engia ir stelbia visa, kas nerusiška, o mums, minėtojo pakraščio lietuviams, draudžia kontaktus su savo tėvyne.

Tokių aplinkybių verčiami, šiuo raštu norime Jums, broliai ir sesės lietuviai, nors trumpai supažindinti su savo gyvenimu ir kovos istorija. Dar prieš I pasaulinį karą mūsų apylinkėse veikė šiam kraštui nusipelnę kunigai švietėjai — Stašys, Lajauskas, Burba, Brazauskas, o po karo Budreckas, Tutinas, Vienažindis. Iš čia kilę mokslo vyrai — istorikas T. Narbutas, gamtininkai broliai Jundzilai, prof. ornitologas T. Ivanaukas.

(Bus daugiau)

Skristi norėjo 11,000 mokytojų

New Yorkas. — Žuvusių astronautų tarpe buvo jauna mokytoja Sharon Christa McAuliffe iš Concord, N.H. Kada prezidentas Reaganas 1984 m. rugpjūčio mėn. paskelbė, kad nutarta parinkti vieną mokytoją, vyrą ar moterį, skristi į erdvę, užsiregistravo daugiau 11,000 mokytojų. Erdvės tyrimų specialistai ir švietimo įstaigų atstovai iš tų užsiregistravusių atrinko 114 mokytojų. Po to prasidėjo įvairūs egzaminavimai, sveikatos tikrinimai, psichologiniai tyrimai. Liko 10 kandidatų, o iš jų buvo parinkta mokytoja Christa McAuliffe. Apie tai paskelbė 1985 liepos 19 d. viceprezidentas Bush.

Mokytoja Christa praleido šešis mėnesius besiruodama žygiui į erdvės orbitą. Ji tapo garsenybė, buvo kviečiama sakyti kalbas, pasirodyti įvairiose programose.

Po įvairių atidėliojimų astronautai sausio 28 d. vėl išėjo į erdvėlaivį, pasirengę šėiu parų skridimui, tačiau erdvėlaivis pakilęs sprogo ir visi lakūnai žuvo.

Smūgis erdvės stoties planams

Washingtonas. — Amerikos kongrese kilo abejonių dėl

erdvės programos lėšų. Tolini erdvės stoties statybos planai priklausė nuo naujatinių daugkartinių naudojimo erdvėlaivių skridimų. Planai numatė, kad tie erdvės „keltai“ gabens į orbitą reikalingus įrankius ir statybos medžiagas. „Keltų“ turėjo būti keturi, o dabar po katastrofos jų liko tik trys. Pastatyti naują erdvėlaivį kainuotų vėl 2 bil. dol. Erdvės stotis turėjo būti baigta iki 1992 m. Dabar jos statyba užsitas. Reikės keisti planus.

Kongrese yra kongresmenas Nelson iš Floridos, kuris neseniai skrido su astronautais. Erdvėje buvo ir senatorius Jake Garn. Sužinojęs apie tragišką sprogimą, jis negalėjo prakalbėti, nes besiruodamas skridimui, senatorius dirbo kartu su žuvusiais ir su jais susidraugavo. Kitas sen. John Glenn, kuris buvo pirmas amerikietis apskriejęs erdvėje Žemės rutulį, pasakė, kad iki šiol erdvės programa buvo palyginti labai sėkminga. Jis visada žinojęs, kad vieną dieną turės įvykti didesnis nelaimė.

— Amerikietis biznierių R. Ondrik paleistas iš Kinijos kalėjimo po penkių mėnesių. Jis nuteistas 53,000 dol. pinigine bausia ir 18 mėn. kalėjimo už Harbino miesto viešbučio sudeginimą. Rūkydamas lovoje, jis užmigęs.

Paskutinė erdvėlaivio „Challenger“ igulos nuotrauka, astronautams einant į pakilimo platformą Kennedy Erdvės centre. Priekyje: dr. Judith A. Resnick, Francis R. Scobee. Už jų: dr. Ronald E. McNair, Michael J. Smith, Christa McAuliffe, pulk. leit. Ellison S. Onizuka ir Gregory B. Jarvis.

Klausimai Ženevoj nenagrinėti

ELTOS biuletenio anglų lapkričio-gruodžio mėnesyje išspausdintas straipsnis, „Pabaltijo valstybės — Ženevos pasitarime nenagrinėtas klausimas“, kuriame dėstoma, kodėl šį klausimą būtina kelti tarptautinėse konferencijose. Pasak spaudos pranešimų, prezidentas Reaganas nutarė „viešai nekritikuoti rusų“ žmogaus teisių klausimu, atsižvelgdamas į buv. prezidento Niksono rekomendaciją, kurio nuomone tokia vieša kritika tikrai sukietina sovietų pasipriešinimą. Čia, rašo ELTA, vėl girdime „detentes“ laikmečio argumentus. Tyla apie žmogaus ir tautų teises labai patiko Brežnevui, bet ją kritikavo kovotojai už tas teises. Ši tylą nepadėjo ir JAV interesams.

Spauda pranešė, kad privačių pokalbių metu Reaganas griežtai pareiškęs Gorbaciovui, jog sovietai neturi teisės būti Afganistane, Etiopijoje ir Angoloje — tai esanti sovietinė agresija, kuri destabilizuoja pasaulį. Tačiau, kaip oficialiai teigiama, yra svarbi JAV-ųjų užsienio reikalų politikos dalis, tada jų byla turi būti įtraukta į aktyvią dienotvarkę. Tai reiškia, kad svarbių tarptautinių konferencijų metu, JAV-ės turi viešai pareikšti, jog tikra taika ir bendradarbiavimas su Maskva bus neįmanomas, kol Pabaltijo valstybės tebėra imperialistinės agresijos aukos.

(ELTA)

— Baskų provincijoje smurto demonstracijose sužeisti 23 policininkai.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas įsakė visų valstybės įstaigų vėliavas nuleisti pusiau stiebo. Įsakymas liečia ir kariuomenės bazes, karo laivus.

— Erdvės tyrimo programos iki šiol pareikalavo jau 10 astronautų gyvybių. 1967 sausio 27 d. žuvo erdvėlaivį kilusiam gaisre trys: Virgil Grissom, Edward Higgins White ir Roger Chaffee. Prezidentas Reaganas savo kalboje po tragiškos septynių astronautų mirties paminėjo, kad Amerika savo nelaimių neslepia ir jas peryvena kartu su žuvusių šeimomis. Kiek žinoma, daug nelaimių įvyko ir sovietų erdvės programoje. 1967 balandžio 24 žuvo Vladimir Komarov, 1971 birželio 30 d. žuvo trys sovietų kosmonautai. Įtariama, kad sovietų žuvusių buvo daugiau, tačiau Maskva apie tai neskelbė.

— Washingtono lankosi Angolos sukilėlių prieš komunistinį režimą vadas Jonas Savimbi, kuris prašo Amerikos paramos laisvės kovotojams. Angolos režimą išlaiko tik Kubos atsiųsta kariuomenė, pareiškė Savimbi.

— Buvęs prezidentas Richard Nixon, 73 metų amžiaus, taisosi Miami ligoninėje po Floridoje gauto gripo.

— Pietų Jemene dar vyksta kovos tarp nuverstą prezidento šalininkų ir naujos vyriausybės. Arabų žinių agentūros skelbia, kad kovose žuvo 100 sovietų karinių patarėjų ir kareivių. Adene, kur sovietai turi karinę laivų bazę, buvo apie 1,000 sovietų karių. Kovų metu sovietai palaikė prieš prezidentą sukilusias jėgas.

— Kalifornijos karo aviacijos bazėje buvo suimtas 25 metų kareivis, kuris kaltinamas šnipinėjimu svetimai valstybei.

— Ženevoje prasidėjo JAV-Sovietų Sąjungos derybos dėl cheminių ginklų gamybos ir sandėliavimo uždraudimo. JAV delegacijai vadovauja Donald Lowitz, sovietų — Viktor Israeljan. Ženevos viršūnių konferencijoje prezidentas Reaganas ir Gorbaciovas principu jau susitarė panaikinti cheminius ginklus.

— Sen. Edward Kennedy šią savaitę išvyksta į Maskvą trijų dienų vizito. Jis gavo pakvietimą iš Michailo Gorbaciovo.

— Praėjusių sekmadienį 116 mil. amerikiečių stebėjo televizijos NBC kanale „Super Bowl“ futbolo rungtynes.

— Vakarų diplomatų žinomis, sovietų kariuomenė Afganistane sausio 19 d. pradėjo ofenzyvoje nušovė 120 afganų partizanų ir 60 sužeidė. Puolimas vyko prie Herato miesto, kuris buvo daugomas sovietų lėktuvų. Daug aukų buvo ir civilių tarpe.

— Ugandos didžiuosius miestus užėmė rezistencijos jėgų kariuomenė. Apie 7,000 Ugandos kareivių perėjo į laimėtojų eiles, tačiau susidarė nauja sukilėlių prieš centrinę valdžią grupė — Laisvės judėjimas. Kovos Ugandoje vyksta toliau.

— Pietų Afrikos anglikonų judas vyskupas Tutu grįžo namo iš Amerikos. Baltųjų spauda jį puola už savo valstybės šmeižimą. Vyskupas parsivežė apie pusę milijono dol. surinktų kovai prieš apartheidą.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4345 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312)585-9500-1-2-3

Tauta liūdi

Washingtonas. — Erdvėlaivio „Challenger“ sprogimas ir septynių astronautų mirtis sukrėtė Ameriką ir visą pasaulį. Prezidentas Reaganas atšaukė tą dieną planuotą „State of the Union“ kalbą jungtiniame Kongreso abiejų rūmų posėdyje. Kalba bus sakoma ateinančių antradienį. Visoje Amerikoje, ypač jos mokyklose, buvo pasiręsta stebėti televizijos transliuojamą erdvėlaivio pakilimą. Milijonai žmonių, ypač daug vaikų, stebėjo tragišką sprogimą ir astronautų žuvimą.

Prezidentas Reaganas trumpai kreipėsi į tautą, sakydamas, kad „mes liūdimės septynių herojų“. Jis palygino žuvusius su kitais žmonių pionieriais ir herojais, pridėdamas, kad ateityje vėl bus tęsiami tyrinėjimai, bus daugiau erdvės kelionių,

daugiau savanorių astronautų. Bandymai nepasibaigė. Mūsų viltyms ir mūsų kelionėms bus tęsiamos, pasakė prezidentas Reaganas.

Į Cape Canaveral erdvės centrą tuoj atskrido viceprezidentas Bush ir ten patyrė, kad nėra jokių vilčių, kad kas nors iš astronautų igulos būtų likęs gyvas.

Erdvėlaivis turėjo pakilti praėjusių šeštadienį, tačiau Floridoje pasirodė šalto oro banga, atnešanti lietų, perkūniją ir debesuotumą Cape Canaveral apylinkėse. Sekmadienį „Challenger“ vėl buvo sustabdytas iki pirmadienio. Šį kartą blogas oras buvo Afrikos šiaurėje, kur yra dvi vietos erdvėlaiviams nusileisti kokio netikėto pavojaus atveju prasidėjus gedimams.

Sekmadienį, kaip tyčia, iš ryto oras Floridoje buvo puikus, tačiau erdvėlaivio pakilimas vėl buvo atšauktas. Septyni astronautai vėl buvo nusivylę, tačiau gudė save, kad jie galės stebėti televizijoje futbolo „Super Bowl“ rungtynes. Mokytoja-astronautė Christa McAuliffe praleido dalį laiko važinėdama dviračiu. Erdvės centras davė leidimą astronautams popiet žiūrėti televizijoje Bears Patriots futbolo rungtynes.

Šiame skridime dalyvavo septyni astronautai. Misijos komendantas buvo Francis Scobee, pilotas — karo laivyno komandieris Michael Smith. Kiti igulos nariai: elektros inžinierė dr. Judith Resnick, fizikas dr. Ronald McNair, aviacijos pulk. leit. Ellison Onizuka, inžinierius, dirbęs Hughes Aircraft Co., Gregory Jarvis ir socialinių mokslų mokytoja Christa McAuliffe, 37 metų amžiaus iš Concord, N.H. Ji buvo gimusi Bostone, tačiau užaugo Framingham, Mass. Todėl ji futbolo rungtynėse palaikė Patriot klubo komandą.

Erdvės orbitoje šio skridimo uždavinys buvo atlikti visą eilę mokslinių eksperimentų ir paleisti į erdvę du satelitus: vieną 5 mil. dol. vertės satelitą, kuris būtų stebėjęs ir studijavęs Halley kometą, kitą — 100 mil. dol. vertės, kuris būtų perdavęs satelitų komunikacijas aplink visą Žemę. Mokytoja McAuliffe turėjo perduoti iš erdvėlaivio dvi pamokas šimtų mokyklų mokiniams, kurie būtų stebėję pamokas per televizijos Public Broadcasting Service kanalą. Skridimas turėjo užtrukti šešias dienas.

Erdvės centras Floridoje buvo skelbęs, kad jeigu erdvėlaivio nepavyks išsiųsti į erdvės pirmadienį, šis suvelavimas pakentų kitą erdvėlaivį pakilimo planams, nes šiais metais numatyta dar 13 skridimų. Po antradienio įvykių, galimas daiktas, tie skridimai bus atidėti daug ilgesniam laikotarpiui. Erdvės tyrinėjimai ir kiti NASA planai gavo milžinišką smūgį.

Sustabdė skridimus

Cape Canaveral. — Erdvės tyrinėjimų agentūra paskelbė, kad bus sudaryta specialistų taryba, kuri bandys išaiškinti susprogusio erdvėlaivio nelaimės priežastį. Iki to laiko visi erdvės „kelto“ skridimų planai sustabdomi. Tragiškas „Challenger“ skridimas užsitęsė 74 sekundes. Jis susprogo 11:39 val. ryto sausio 28 d. Specialistai jau spėjo, jog sproginimas galėjo kilti dėl skysto kuro tankų netobulumo. Didžiulis išorinis kuro tankas nešė 385,000 galonų skysto vandenilio ir apie 140,000 gal. skysto deguonies.

— Haiti prezidentas Duvalier pakeitė saugumo policijos vadus. Prezidento „iki gyvos galvos“ šeima valdo Haiti jau 28 metai.

— Lesote, kurio teritorija sudaro salą Pietų Afrikos teritorijoje, inauguruota nauja vyriausybė iš 14 ministrų. Šalia jos veikia ir šėiu vyrų karinė taryba su generolu, vadovavusių sukilimui, priešaky.

— Sudano revoliucinė valdžia įsakė išsikraustyti trijų šalpos organizacijų pareigūnams, nes jų organizacijos prisidėjo prie Etiopijos žydų išvežimo iš Sudano stovyklų į Izraelį.

KALENDORIUS

Sausio 30 d.: Ipolitas, Jacinta, Milgaudas, Žibonė.
Sausio 31 d.: Jonas Bosko, Marcelė, Skirmantas, Jauinė.

ORAS

Saulė teka 7:06, leidžiasi 5:02.

Saulėta, temperatūra dieną 25 l., naktį 10 l.

Moksleivių ateitininkų žiemos kursuose Dainavoje diskutuoja Linas Udrys, Jonas Račkauskas ir Andrius Gražulis.
Nuotr. Vėjo Liulevičiaus

VASARIO 16-SIOS MINEJIMAS

Sausio 19 d. Šv. Antano parapijos patalpose įvyko Detroito Lietuvių organizacijų centro valdybos posėdis. Dalyvavo pirmininkas dr. Algis Barauskas, dr. Stefa Miškinienė, St. Šimoliūnas, A. Norus, A. Vaitėnas, A. Vaitėkaitis, Č. Žadeika, B. Brizgys, A. Grinius.

Aptartas — Lietuvos Nepriklausomybės 68-sios sukakties paminėjimas, kuris rušiamas Vasario 16 d. 12:30 val. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Minėjimas vyks šia tvarka: pradės valdybos pirm. dr. Algis Barauskas, programą praves dr. Stefa Miškinienė. „Svyturio“ jūrų šaulių kuopai vadovaujant, bus įneštos vėliavos, giedamas JAV-ų himnas, invokacija, pagerbti Kūrėjai-Savanoriai ir Klaipėdos krašto vaduotojai, perskaitytos Michigano gubernatoriaus James J. Blanchard, Detroito ir Southfieldo, burmistrujų proklamacijos.

Sukakties proga kalbės dr. Kazys Ėringis — lietuvių kalba ir JAV senatorius — anglų kalba. Meninę dalį atliks Marius Gražulis ir kiti instrumentalistai.

Lietuvos laisvinimo reikalams bus renkamos aukos. Siunčiant paštą čekiai rašomi: **Detroit Lithuanian Organizations Center**; siunčiami finansų sekretoriui — Č. Šadeikai, 28975 Wellington Rd., Farmington Hills, Mich. arba įteikiami aukų rinkėjams prie lietuvių parapijų. Aukos bus galima įteikti ir prieš minėjimą Kultūros centre.

8:15 val ryto Dievo Apvaizdos parapijos kieme bus pakeltos vėliavos. DLOC-ro valdyba kviečia visus Detroito ir apylinkių lietuvius šiame minėjime dalyvauti.

A. Grinius

PARAPIJOS CHORO RENGINYS

Jau penkeri metai, kai Šv. Antano parapijos choras kiekvieną sekmadienį gieda per lietuviškas pamaldas. Net ir per vasaros karščius giedojimas nenutrūksta, nes dalis choristų ištikimai lankosi savo bažnyčioje ir giesmėmis palaiko religinę ir tautinę nuotaiką. Šv. Antano parapija gali džiaugtis turėdama nuolatinį chorą, kai tuo tarpu net didesnis lietuvių parapijos nuolatinių choro jau nebūti, nors ir bandoma išimtinų švenčių progomis sutelkti choristus entuziaistus.

Choro gyvavimo penkmečiui paminėti choristai pasiryžo išrašyti į juostą religines ir tautines giesmes prisiminimui. Darbą realizuoti reikia lėšų. Iš juostos bus pagaminta kasečių ir plokštelių tiek, kiek iš anksto jų bus

užsisakyta. Tik tokiu būdu bus išvengta rizikos. Kad plokštelės ir kasetės užsisakiusiems pigiau kainuotų, choras ruošia sekmadienį, kovo 2 d., gegužinę po stogu parapijos patalpose. Būtų gera, kad bent savieji atsilankymu paremtų šį choro renginį. Rengėjai yra pasirošę atsilankiusius vašingai priimti.

S. Slizys

AUTOMOBILIŲ PARODA

Sausio 11-19 dienomis Cobo Hall, Detroito įvyko 70-ji automobilių paroda, kurioje buvo daugiau negu 500 įvairiais vardais automobilių, nedengtųjų ir dengtųjų (vans) sunkvežimių, važiujamų namukų. Parodą kasmet rengia Detroito automobilių prekiautojų sąjunga. Buvo ten gražių automobilių, bet jų kainos irgi gražios! Fordo automobilių prekiautojas supažindino su nauju automobiliu „Taurus“. Ant apskriti besisukančio paaukštinto stovėjo trijų modelių „Taurus“ automobiliai. Apie jų geras savybes kalbėjo žaliomis suknelėmis apsigėrusios mergaitės. Kas pusvalandį buvo dalinamos dovanos. Dovanai gauti reikėjo užpildyti kortelę ir įmesti į surenkamą vietą. Kortelę traukdavo iš publikos pakviesta mergaitė arba berniukas. Žinoma, laimėti sunku. Kortelių primetama daug, o laimėjimas tik vienas. Tokių mergaičių turėjo ir kiti automobilių prekiautojai.

Pasižymėjau kai kurių automobilių kainas. Fordo garsinamas „Taurus“ kainuoja 13,915.00 dol., Dodge 4 durų — 8,534.00 dol., Mercury Lynx — 9,871.00 dol., Honda 4 durų — 8,624.00 dol., Mazda 4 durų — 10,983.00 dol., Toyota 4 durų — 10,921.00 dol., Lincoln-Continental 28,259.00 dol., ir važiujamas namukas 30,000.00 dol.

Parodoje buvo ir meninė programa, kurią atliko jaunos mergaitės arba jauni vyrukai. Jie šoko ir dainavo įrengtuose mažuose pakilimuose arba nedengtuose sunkvežimiuose.

Viename Chevroleto sunkvežimyje prie vairo sėdėjo trys manekėnai (lėlės); vienas berniukas ir dvi mergaitės. Atrodė kaip gyvi, galvas judina, akis kraipo ir šneka. Jų vežamame sunkvežimyje iš priekrautų dėžių išlįsdavo didelė gyvatė, meška, beždžionė ar didelis vėžlys.

Prie sunkvežimį stovėjo 4 galvomis kelrodės, o užpakalyje, ant nupiauto kaktuso tupejo didelis kalbantysis ir dainuojantis paukštis.

Buvo įrengtos ir radijo stotys. Penktadienį, sausio 17 d., 3:00 val. p.p. Algis Zaporackas iš ten perdavė ir „Lietuvos melodijų“ programą. Įėjimas į parodą — suaugusiems 4.00 dol., vaikams iki 12 metų ir pensininkams veltui.

A. Grinius

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
3948 S. Artesian
Chicago, IL 60632

Apolonija Žiaušienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

ARTEJA „LIETUVOS PRISIMINIMŲ“ BANKETAS

Šių metų sausio 14 d. vakare Jerry Mack vašingai savo namuose Chicagoje priėmė „Lietuvos prisiminimų“ banketo rengimo komiteto posėdžio dalyvius. Dalyvavo Algirdas ir Aldona Braziai, Algirdas ir Julija Zakarkas, Emily Kasputis, Aleksandras Pakalniškis, Jr., Estelle Rogers, Ruth Kazlauskas, Sabina Klatt, Emilija Pakalniškienė, John Hanson, Zuzana Binkienė, Jerry Mack, Irena Sankutė ir Jonas Paukštis. Posėdžiui tinkamai nutiekė malda jį pradėdamas rengimo komiteto pirmininkas Jonas Paukštis.

Irena Sankutė pateikė komitetui išparduotų bilietų sąmatą. Vos menio beliko iki banketo, todėl norintieji bankete dalyvauti prašomi bilietus jau dabar įsigyti! Sitoks išankstinis visuomenės susidomėjimas „Prisiminimų“ banketu komitetui labai palengvina darbą.

„Lietuvos prisiminimų“ banketas įvyks sekmadienį, vasario 23 d. vakare, Chicago Martiniuje svetainės šiaurinėje pokylių salėje. Jo tikslas paminėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą 1918-tųjų metų vasario 16-tąją Vilniuje. Kiekvienais metais Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygarda šiame iškiimigame bankete pagerbia asmenį ar organizaciją, kurie savo gyvenimu ir veikla nuosirdžiai darbuojasi Dievui ir tėvynei.

Šiais metais bus pagerbiamas vyksupas Vincentas Brizgys. Su vyks. V. Brizgiu ir jo veikia dalyvius supažindins kun. Antanas Zakarauskas, Marquette Parko parapijos klebonas.

Iškilmėms vadovaus Balfo pirmininkė Marija Rudienė. Banketan kviečiami JAV-ii bei lietuvių visuomenės iškilnesieji asmenys — kardinalas Bernardin. Lietuvos diplomatinio korpuso atstovas, spaudos ir radijo atstovai.

Garbės svečiai penkias minutes prieš banketą, maršo garsams skambant, bus vedami prie garbės stalų. Vakarienė bus patiekta 6:15 v.v., o banketo programa vyks nuo 7-tos iki 8-tos v.v. Po to — šokiai, grojant „Aido“ orkestrui, vadovaujamam Dariaus Poliakčio.

Smulkesnis šio vakaro programa bus skelbiama spaudoje. **Primername — paskubėkite užsitikrinti „Lietuvos prisiminimuose“ vietą!**

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

110-TA MASPETHO VYČIŲ KUOPA

Mons. Bulovas pradėjo žiemos susirinkimą, pasveikindamas naujusius amžinuosius narius Joną ir Elena Birbokus ir naują narį Kazimierą Sypowicz. Jean Mactutis praneša, kad kuopa turi 356 narius. Kun. Raila šiame ir kituose susirinkimuose pravedė trumpą lietuvių kalbos pamokėlę.

110-toji kuopa nusprendė paaukoti 500 dol. Illinois universiteto lietuvių katedros reikalams. Vietinei vyksupijai paskyrėme 300 dol. Lietuvos skautams paskyrėme 100 dol., jų veiklai paremti. Savo parapijai paaukojome naujų įrankių virtuvei ir

pinigų išlaidoms, susijusioms su bažnyčios tarnams naujų uniformų pirkimu.

Nusprendėme gegužės mėnesį ruošti iškylą į Epcot centrą Floridoje. Spalio mėnesį bandysime suorganizuoti kelionę į Havajus.

Kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas ir kiti kuopos nariai dalyvavo protesto demonstracijoje Lincoln centre, New Yorko mieste, kadangi ten buvo rodoma filmas, žeminanti Šv. Marijos šlovę ir pajaukianti Katalikų bažnyčios dogmas. Vietinė spauda šias demonstracijas aprašė. Tai parodo, kad lietuviai rūpinasi savo tikyba!

1986-tieji metai, tikimės, bus ypatingi. Šalia visų ekskursijų ir projektų, gal svarbiausias — tai vyksupe Pauliaus Baltakio (mūsų kuopos nario) ruošiamas pagerbimo banketas.

Brenda Bell-Razickas
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

GABUS VYČIŲ JAUNUOLIS

Kenneth Jasewicz iš Amsterdamo, New York, kartu su dviem trečiųjų metų bendraklasiais Perth aukštesnioje mokykloje, nusprendė, kad kaip nors reikia išspresti pasaulinio mąsto gyvenamų butų trūkumą. Vietos laikraštis „Leader-Herald“ iš Golversville-Johnstown, praneša apie jį architektūrinį kūrybūgumą.

Mokiniai pastatė metalinį geodezinio pusrutulio formos pastatą, o tuos darbus prižiūrėjo mokyklos industrinės bei technologinės srities departamento mokytojai. Neseniai šis pastatas buvo išstatytas Oswego valstybinio universiteto technologijos departamento rudėnėje konferencijoje. Pasirodo, kad sitoks pastatas gali tarnauti kaip pigus, lengvai ir greitai pastatomas pastatas.

Kenneth yra Amsterdamo Lietuvos Vyčių jaunūčių kuopos narys, dabar einas išdinkno pareigas. Abu jo tėvai yra 100-sios kuopos nariai.

Vyčiai džiaugiasi savo jaunu! **Vertė**

Aleksandras Pakalniškis, Jr.

LIETUVOS VYČIŲ VIDURIO CENTRO APYGARDOS VEIKLA

1984-85-tais metais Vidurio centro apygarda surengė du pasisekusius apygardos suvažiavimus. Rudens suvažiavimas — metinės rekolekcijos buvo surengtos Pittsburgho 19-tos kuopos spalio 13-14-tą dienomis, 1984-tais metais. Pavasario suvažiavimas — Vidurio Vakarų kėglivimo turnyras buvo surengtas Clevelando 25-tos kuopos gegužės 18-19-tą dienomis.

Šiuose suvažiavimuose buvo suformuluotos darbo gairės: tęsti darbą Dariaus-Girėno pašto ženklų išleidimui įgyvendinti; toliau vežti, idant Darius ir Girėnas būtų įamžinti National Aviation Hall of Fame Dayton, OH;

Remti Laisvės statulos restauravimo vaju 331.94 dolerių auka;

remti Jaunimo metų planus; remti Lietuvos Vyčių organizuojamą jaunimo stovyklą; remti Vokietijoje Vasario 16-tos gimnaziją 100 dolerių auka;

remti Lietuvos Vyčių žurnalą „Vyčiai“ 100 dolerių auka; remti Lietuvių katalikų religinę šalpa 100 dolerių auka; remti Lietuvos Vyčių stipendijų fondą 50 dolerių auka; remti Lietuvos Vyčių istorijos rašymo fondą 100 dolerių auka;

remti Lietuvos Vyčių suvažiavimo spausdinį 45 dolerių auka;

nagrinėti ritualų ir lietuvių reikalų komitetų veiklą; diskutuoti Lietuvos katalikų bažnyčios kronikų naudą; išrinkti delegatus į 72-rą Visuotinį suvažiavimą — Thomas F. Bruzga iš 86-tos kuopos ir Vincent Gray iš 25-tos kuopos;

išrinkti atstovus į Lietuvos Vyčių 75-to jubiliejaus rengimo komitetą — Ursula Kunstis iš 25-tos kuopos, Magdalena Smails iš 79-tos kuopos, William Kolicius iš 19-tos kuopos, Elinor Sluzas iš 96-tos kuopos ir Frances Petkus iš 96-tos kuopos.

1984-85-tų metų apygardos valdybą sudarė: dvasios vadas kun. Gediminas Kijauskas, 25-ta kuopa; pirmininkė Frances R. Petkus, 96-ta kuopa;

1-moji vicepirmininkė Margie Z. Turner, 19-ta kuopa;

2-sis vicepirmininkas Joseph P. Mantz, 96-ta kuopa;

3-ioji vicepirmininkė Mary Trainy, 25-ta senjorų kuopa;

protokolų sekretorė Mary T. Pakutinskas, 19-ta kuopa (išstarnavo pusmetį) ir Albena Kurpovic, 139-ta kuopa;

išdinininkas Thomas F. Bruzga, 86-ta kuopa;

patikėtiniai William Kolicius, 19-ta kuopa ir John P. Baltrus, 86-ta kuopa;

tvardkariai Vincent Ramy, 19-ta kuopa ir George Mikalauskas, 96-ta kuopa;

lietuvių reikalų komiteto pirmininkė Ann Uždavinis, 79-ta kuopa;

kultūrinių reikalų komiteto pirmininkė Luci Montville-Tabbert, 25-ta kuopa;

ritualų komiteto pirmininkė Alvinu Luiza, 25-ta kuopa;

visuomeninių — „Vyčiai“ reikalų komiteto pirmininkas Vincent (Gražulis) Gray, 25-ta kuopa.

Vidurio Centro apygardos jaunųjų narių koordinatoriai buvo:

John P. Baltrus, 19-tai ir 86-tai kuopai; Laura Farreell, 25-tai kuopai; John Newberry, Richard Danielak ir Joseph Gorski, 79-tai kuopai; Joseph P. Mantz ir Elena Mikalauskas, 96-tai kuopai; Raymond Klucenas, 102-rai kuopai.

Praėjusiais metais, be pasisekusių suvažiavimų, apygardos kuopos taip pat dalyvavo sv. Kazimiero šventose, Vasario 16-tos minėjimuose, Baisiojo birželio minėjimuose, vietiniame World A'Fair tautybių festivalyje, ir kitur. Dvi kuopos adoptavo Sibire kalinamą sąžinės kankinį, ir žinoma, visos kuopos rėmė savo parapijų veiklą.

Pagerbėme arba paminėjome mūsų dvasiškiją: ses. M. Valeria, OSF, jos 50 metų vienuoliško gyvenimo jubiliejaus proga, ses. Gabriella, OSF, — 65 metų jos vienuoliško gyvenimo jubiliejaus proga, kun. Gediminą Kijauską, SJ, jo 25 metų kunigystės jubiliejaus proga. Mūsų narė Elinor Sluzas buvo pasiūlyta į Garbės narių kandidatų sąrašą; viliamės, kad ateinančiame 73-iam Visuotiniame suvažiavime ji bus pakelta į Garbės nars.

Svarbiausias apygardos uždavinys ateinančiais metais bus narių verbavimas. Columbus, OH, mieste steigiama nauja kuopa; tikimasi, kad Toledo, OH, taip pat bus įsteigta nauja kuopa. Gražina Vaškėlis yra pasiuntusi Centro valdybos narė Nancy Miro paklausimui apie naujos kuopos įsteigimą Jackson, MI.

Frances R. Petkus,
pirmininkė

Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 6545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimui už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytjo adreso, gavus iš jo mokėstį, atzymina, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metama 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$3.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, seštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00, seštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius taso savo nuozūtra. Nesunaudotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už ekelbimų turinį nestako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augsiai nuimami ofis)
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt.
nuo 12 iki 6 v.v.

DR. K. G. BALUKAS
Akulerija ir moterių ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Iei neatsilepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7;
antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleštyvus venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Sešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7, Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; RE PR 9-5533
DR. FRANCIS NAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4,
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Sirdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill. —
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel. 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 pp. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

776-9400
DR. ONA VAŠKVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3-5
Kitos pagal susitarimą

Edmundas Vžinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 866-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6;
šeštadieniais pagal susitarimą

Vaikas be motinos

Kas bent kiek seka Lietuvos mokslinį gyvenimą, yra girdėjęs apie Jūrą Poželą. Ne tik dėl to, kad jis yra Lietuvos Mokslų Akademijos (Vilniuje) prezidentas, bet visų pirma dėl to, kad tai vienas žymiausių mūsų tautos fizikų. Vilniaus Pusaugininkų fizikos institute jis su savo mokiniais tiria tokius dalykus, kaip puslaidininkų (semiconductors) elektros savybes, jų plazmos ir elektromagnetinių bangų sąveiką, elektronų energijos spektrus ir kt. Jo vadovaujama mokslininkų grupė yra atradusi iš esmės naujus fizikos reiškinius ir sukūrusi naujas medžiagas bei originalius prietaisus. J. Poželos darbai žinomi ne tik Lietuvoje ir sovietinėje imperijoje, bet ir Japonijos, Amerikos bei kitų Vakarų kraštų mokslininkų sluoksniuose, su kuriais jis palaiko nuolatinius profesinius ryšius.

Pernai metų gale J. Poželai suėjo 60 metų. Nenuostabu, kad jis ta proga buvo visapagerbtas ir plačiai paminėtas. Ir nebe pirmą kartą šitaip, nes gausus bei produktyvus mokslininko garas jį lydi jau nuo pat jaunystės. Bet ne tik mokslininko garas. Su Poželos vardu yra nelaimingai susijusi — ir visai ne dėl jo kaltės — tam tikra smarvė, kylanti iš vienos bolševikų sistemai būdingos senos, niekad neužgijančios žaizdos.

Kai Lietuvoje ar iševijoje leidžiama komunistinė spauda rašo apie Jūrą Poželą, beveik niekuomet nepamiršta užsiminti ir jo tėvą. Sakytume — tai daugiau negu gražu, toks priminimas gimdytojo: juk iš tikrųjų be tėvo nebūtų nė to vaiko, šiandien įžymybe tapusio. Deja, ne pagarbą tėvui, o politika diktuoją komunistiniams žurnalistams prievolę kartoti ir kartoti, kad Karolį Poželą, Juro tėvą, 1926 m. gruodžio 27 d. Kaune sušaudė „fašistai“...

Visi žinome to Karolio Poželos istoriją. Gimęs 1896 m. Šaulių apskrityje ūkininko šeimoje, lankydamas Mintaujos gimnaziją įgijo socialistines pažiūras, netrukus po to subolševikėjo ir jau 1918 m. kartu su V. Mickevičium-Kapsuku, Z. Angariečiu ir kitais vykdė Lenino planus Lietuvoje sukelti „proletarinę revoliuciją“. Laikydami Kremliaus instrukcijų, beveik visą laiką gyveno ir veikė Lietuvoje, ruošdami steikus, skaldydami profesines sąjungas, skleidžiamas bolševikinę propagandą. 1923 m. paskirtas Lietuvos komunistų partijos sekretorium. 1926 m. Lietuvos valdžią perėmus kairiųjų blokui, ėmė dar garsiau kurstyti žmones „mobilizuoti visas jėgas kovai prieš fašizmą“ ir raginti juos „su ginklu rankose stoti prieš fašistus“. Po 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo, atvedusio prie Lietuvos valstybės vairo A. Smetoną ir A. Voldemarą, buvo suimtas — ir už veiklą nukreiptą prieš Lietuvos nepriklausomybę, po dešimties dienų drauge su trimis kitais komunistais sušaudytas. Šie bolševizmo kankiniai šiandien dažnai vadinami „keturiais komunarais“. (Beje, ryšium su jų garbei prie Kauno VI torto pastatyto paminklo eina Lietuvos gana linksmas anekdotas, bet apie tai gal kurį nors kitą kartą...)

Suprantama, kad sovietai lieptų kiekviena proga kelti K. Poželą ir jo tris draugus ant šakių, nes jie komunistinio ideologijai atidavė savo gyvenimą ir už ją paaukojo savo gyvybes. Ir beveik normalu (nors gal jau kartais ir truputį priku), kad tėvas rituališkai „keliamas iš kapų“ kiekvieną sykį, kai tik naują mokslinį laimėjimą ar apvalų amžiaus metų skaičių švenčia jo garsenybė sūnus, fizikas

Juras. Tik... čia kažko trūksta, ir tai vieno labai elementaraus dalyko. Juro motinos.

Juk jis tokią turėjo, ar ne?

Turėjo, kaip gi neturės! Ale, gal... tai buvo tik bevardė merga, Karolio kur nors patvory susigaudyta...? O gal (kaip ir Karolio draugo, Vinco Kapsuko, žmona) — tik paprasta kaimo moterėlė?

Ne, ne, ne! Ne merga ir ne kaimo moterėlė. Visi, kas žino apie Juro tėvą, puikiai žino ir apie jo motiną, Katrę Matulaitę-Poželienę. Tai suvalkiečio gydytojo (pirma varpininko, vėliau prie komunistų pritačiusio) Stasio Matulaičio ugningoji dukra ir, šiaip ar taip, neblogesnė revoliucionierė už savo vyrą Karolį.

Jau 1917 m. Katrė įstojo į komunistų partiją, dalyvavo bolševikų revoliucijoje, paskui dirbo agitacinį darbą Vilniuje, Utenoje ir Kaune, buvo Lietuvos valdžios pareigūnų suimta ir 1919 m. vasarą išsiųsta į Rusiją (mainais už rusų laikomus lietuvių įkaitus), bet 1924 m. slapta sugrįžo į Lietuvą, kur drauge su vyru ir vėl kurstinėjo nuverstą nepriklausomą Lietuvos valdžią. Vyrą sušaudžius, galutinai persikėlė į Rusiją ir toliau vykdė jai ten pavestus administracinius bei propagandinius uždavinius.

Tai kodėl, kai minimas Juro tėvas Karolis, apie Juro motiną Katrę nei mū, nei be?

Ar dėl to, kad jos ne sušaudė?

Ir taip, ir ne. Taip, jos nesušaudė... „fašistai“. Bet ne, ji nemirė ir natūralia mirtimi. Ją sušaudė... „savieji“, čekistai, Stalino sumanytų didžiųjų valymų metu. Tiksliai jos nužudymo data ir vieta — 1938 m. balandžio 12 d. Minske. Tuo laikotarpiu, pradedant maždaug 1936 m., Stalinas liepė išskersti tūkstantčius senųjų revoliucionierių, komunistų, nuo mažiausių ligi aukščiausių, įskaitant kariuomenės vadus ir centro komiteto narius, be jokios racionalios priežasties, vien dėl to, kad jam nebeatiko jų snukiai. (O ką jis darė su milijonais nekommunistų, mes ir mūsų šeimos patyrėme patys...). To siutėjimo metu buvo ne tik Juro motina Katrė, bet beveik visi Rusijoje gyvenę lietuvių bolševikai (Putna, Uborevičius, Pileris, Angariečiai...), išskyrus tuos, kurie spėjo numirti „čystkai“ neprasiidėjus (Kapsukas) ar kuriems Stalinas buvo kažkodėl „gailėstingesis“ (pvz., Juro seneliui Stasiui ar tetai Aldonai): davė tik katgoros, o ne kulka į pakaušį...

Bet apie tai nei tada, nei šiandien Maskvai ištikimiems komunistams kalbėti negalima. Už tai — Karolio Poželos slovei statomi paminklai, įrengiami muziejai, kuriami literatūros ir dailės darbai, pavadinamos įmonės, mokyklos, gatvės, o... Katrės Poželenės atminimą siaubia kraupi tylą ir visiška tuštuma, lyg tai iš tiesų būtų patvory nudvėsusį kalė...

Ir už tai kiekvieną gruodžio 27 d. Juro Poželos šeima (jis pats jau turi ne tik sūnų, bet ir anūkų) padeda gėlių net prie dviejų paminklų tėvui, seneliui, proseneliui, o... balandžio 12-oji jiems ateina ir praeina tik širdies liūdesy, be jokio gėlių, nes nebūtų nė kur jų padėti: motinai, senelei, prosenelai *ne vieno* paminklo niekur nėra ir negali būti...

Ji mirė „per klaidą“, ir klaidos negarsinamos.

Bet ką galvoja jos sūnus, kai tėvą revoliucionierių aukština ligi padangių, revoliucijos draugams niekuo nenukaltus motiną laidojama juodoji užmaršties skylė *dėl to*, kad tariamieji draugai ją per klaidą nugalbijo? M. Dr.

KLAIDŽIOJIMAI INFORMACIJOS LABIRINTUOSE

Vanduo ant Maskvos malūno

Gyvename laikus, kai plačiosios informacijos reikšmė viešosios opinijos formavimui vis didėja. Gerai, jei toji informacija pajungta tiesiai, blogiau, jei taip nėra, jei visuomenė negali atskirti geros informacijos nuo tyčia ar netyčia iškreiptos, nuo sukta paslėpto melo, jei kartais avinėlio kailyje slepiasi vilkas ar net kas blogiau.

Šiame krašte informacija naudojasi neribota laisve. Tai gerai. Negerai, jei ji tū sritį, informacijos kanalus, dėl nežinomo ar apsilėidimo imaišomi dumbilai ar net nuodai. Nuodai ne iškart užmuša ar paraližuoja žmogų, veikia jie palengva. Panašiai, kaip nikotinas ne iš pirmos dienos patiesia žmogų, bet leidžia įsigalėti ir savo pasiekia po dešimties ar daugiau metų, kai jau per vėlu.

Kalbant apie šio krašto informacijos žinybą, reikia bent kiek nustebiti net ir gerų žmonių — laikraštinių, politikų nesugebėjimu atskirti tikros tiesos nuo nepastebimo akių apdūmimo. Televizijos ar laikraščių korespondentai, komentatoriai netiesą priima kaip tiesą ir paškui sklaidžia dar mažiau susigaudantiems

žiūrovams, klausytojams ar skaitytojams. Šių dienų amerikietis labai nedaug žino kad ir šio šimtmečio pasaulio istorijos, įvykių raidos, idėjų grumtynių, nepakankamai arba ir visai neįvertina prieš metodus būtinai mus „palaidoti“, kaip sakydavo Chručiovas. Nepastebi labai gaudiū manevrų, nesugeba atskirti tikro pinigų nuo gerai padirbtų.

Verta prisiminti vieną įvykį, kurį tik ne daug kur spaudoj užkabino amerikiečių „reakcinė“, kaip sakytų sovietai, spauda ir pacitavo „Christian Anti-Communism Crusade“. Yra tokios neblogai paruoštos plačiosioms masėms populiarios per ABC tinklą rytinės programos „Good Morning America“. Programos vedėjas David Hartman Reagano ir Gorbaciovo susitikimo metu kalbėjo, o ta kalba daug kieno buvo įrašyta į juosteles ir paskelbta.

Jis komentavo: „Kad suprastumėm Rusiją, reikia kiek daugiau įsigilinti į jos istoriją, prisiminti, kiek ji pakėlė invazijų ir karų. Per ilgus šimtmečius į ją buvo įsiveržę beveik visi kaimynai. Toji invazijos baimė užvaldė

Rusijos valdovus ir žmones. I pasaulinio karo metu į Rusiją įsiveržė Vokietija, ir po to buvo nuverstas paskutinis caras. Tai buvo pasekmė to, kas per ilgus šimtmečius liaudyje kristalizavosi. Tai įvyko 1917 lapkričio mėnesi, kai vyras, vadinamas Vladimiru Iliiču Leninu, vadovavo revoliucijai ir pašalino cara. Nuo tada prasidėjo tai, ką vadiname Sovietų Sąjungos laikais.

„II pasaulinio karo metu Hitleris sulaužė su Stalinu pasirašytą taikos sutartį, įsiveržė į Rusiją. Dvidešimt milijonų vyrų, moterų, vaikų žuvo. Rusija to negali pamiršti. Net ir nesistengia. Nuo to laiko ji viską daro, kad jos teritorija daugiau nebūtų sutrypta. Jos noras dominuoti Rytų Europos šalyse kaip tik ir rodo invazijos baimę. Visi vadai, pradedant Stalinu, baigiant Brežnevu gerai atsimeina, kiek jų žmonės turėjo aukotis II pasaulinio karo metu, kiek jie kentėjo ekonomiškai, kad galėtų apginti savo žemę. Šiandien Vokietija jau nėra priešas, bet sovietai įsitikinę, kad Amerika tai tikrai priešas. Tokiomis nuotakom gyveno visus paskutinius keturiasdešimt metų. Dabar, kai Ženevoje susitinka Reaganas su Gorbaciovu, gera proga sumažinti jų baimę ir nepasitikėjimą, kuris nuodija abiejų šalių santykius.“

Kokia iš to išvada? Pagal Hartmaną atrodo, kad Rusija per ilgus amžius buvo avinėlis, visų kaimynų skriaudžiama, visi į ją veržėsi, todėl dabar ji priversta savo kaimynų žemes okupuoti, užtikrinti „saugumą“. Ar galima nukalbėti kvailiau?

Taip kalbėjo ne koks neatšakingas žurnalistas tik savo vardu, kalbėjo viso ABC tinklo vardu, kalbėjo milijonams žiūrovų. Kai kas gal pakraipė galvą, istoriją ir faktus žino geriau už Hartmaną. Jeigu Hartman žinotų, kad kalba netiesą, kaip garbingas žmogus, jam pasiūlytų sakinių būtų nekatojęs. Bet to nebuvo. Kaip ta klaidinanti informacija pateko?

Gal to nežinojo, nesupratė netos valandėlės redaktoriai. Apie pasaulio istoriją ir sovietų tikslus bei taktiką nedaug išmano. Mokyklose, kolegijose tie dalykai dėstomi arba paviršutiniškai, arba irgi iš klaidingų šaltinių. Viena tik aišku, kad kažkas pakio tokią redakciją milijonams ameri-

Lilė Milukienė, Lietuvių fondo atstovė-igaliojotinė New Yorko apylinkėje, įteikia 1000 dol. čekį „Aidų“ redaktoriui kun. Leonardui Andriekui, OFM.

Nuotr. L. Tamošaičio

kiečių. Informacija, kuri naujinga Maskvai, jos tikslams, pateisinimui jų užgrobitum, kaip nikotino nuodų lašelis, jau įsisiurbia į klausytojų paskutinius keturiasdešimt metų. Dabar, kai Ženevoje susitinka Reaganas su Gorbaciovu, gera proga sumažinti jų baimę ir nepasitikėjimą, kuris nuodija abiejų šalių santykius.“

Kokia iš to išvada? Pagal Hartmaną atrodo, kad Rusija per ilgus amžius buvo avinėlis, visų kaimynų skriaudžiama, visi į ją veržėsi, todėl dabar ji priversta savo kaimynų žemes okupuoti, užtikrinti „saugumą“. Ar galima nukalbėti kvailiau?

Taip kalbėjo ne koks neatšakingas žurnalistas tik savo vardu, kalbėjo viso ABC tinklo vardu, kalbėjo milijonams žiūrovų. Kai kas gal pakraipė galvą, istoriją ir faktus žino geriau už Hartmaną. Jeigu Hartman žinotų, kad kalba netiesą, kaip garbingas žmogus, jam pasiūlytų sakinių būtų nekatojęs. Bet to nebuvo. Kaip ta klaidinanti informacija pateko?

Gal to nežinojo, nesupratė netos valandėlės redaktoriai. Apie pasaulio istoriją ir sovietų tikslus bei taktiką nedaug išmano. Mokyklose, kolegijose tie dalykai dėstomi arba paviršutiniškai, arba irgi iš klaidingų šaltinių. Viena tik aišku, kad kažkas pakio tokią redakciją milijonams ameri-

kiečių. Informacija, kuri naujinga Maskvai, jos tikslams, pateisinimui jų užgrobitum, kaip nikotino nuodų lašelis, jau įsisiurbia į klausytojų paskutinius keturiasdešimt metų. Dabar, kai Ženevoje susitinka Reaganas su Gorbaciovu, gera proga sumažinti jų baimę ir nepasitikėjimą, kuris nuodija abiejų šalių santykius.“

Kokia iš to išvada? Pagal Hartmaną atrodo, kad Rusija per ilgus amžius buvo avinėlis, visų kaimynų skriaudžiama, visi į ją veržėsi, todėl dabar ji priversta savo kaimynų žemes okupuoti, užtikrinti „saugumą“. Ar galima nukalbėti kvailiau?

Taip kalbėjo ne koks neatšakingas žurnalistas tik savo vardu, kalbėjo viso ABC tinklo vardu, kalbėjo milijonams žiūrovų. Kai kas gal pakraipė galvą, istoriją ir faktus žino geriau už Hartmaną. Jeigu Hartman žinotų, kad kalba netiesą, kaip garbingas žmogus, jam pasiūlytų sakinių būtų nekatojęs. Bet to nebuvo. Kaip ta klaidinanti informacija pateko?

Gal to nežinojo, nesupratė netos valandėlės redaktoriai. Apie pasaulio istoriją ir sovietų tikslus bei taktiką nedaug išmano. Mokyklose, kolegijose tie dalykai dėstomi arba paviršutiniškai, arba irgi iš klaidingų šaltinių. Viena tik aišku, kad kažkas pakio tokią redakciją milijonams ameri-

Aljos Paškevičiūtės-Kolnich sukmonuota suknelė aktorei.

APIE VIENĄ KELIONĘ BIRUTĖ KOŽICIENĖ

2

Nikko parke lankom shogun Tokagava buvusius rūmus, dabar virtusius šventykla. (Tokagava dvasia čia tebegyvena!) Virš vado arklidžių beždžionės vaizduoja žmogaus gyvenimą. „Matai, jau prieš 300 metų shogun (vadas) numanė, jog žmogus kilęs iš beždžionės“, kalbėjo viena keliautoja. „Žiūrėk, japonai nei nugaroj, nei pilve kaulo neturi — vis susilenkę arba pritūpę“, juokėsi kita.

Daug meno čia: sutrupyti brangakmeniai (rubinai, safyras), iš tų „miltų“ padarytos gėlės, žvėrys ir kitokie papuošimai ne tik parasto viduje, bet ir iš lauko.

Pasiekiam Nan Tai kalnus. 48 staigūs postūčiai ne vienam keliautojui ryžius iš skilvio atvaro gerklėn. Grįžus į viešbutį, misutaki pietūs daugelio lieka nepaliesti...

Spalio 3 d. paliekam Tokio. Lankysim „Didįjį Budą“ Hakone parke. Sėdi Buda rankas sunėręs ant kelių ir primerkęs akis — globoja vargšus ir nusikaltėlius. Geri žmonės patys save gali apsaugoti — jiems globa nereikalinga!

Šis Buda, dar vadinamas „Laiminguoju Buda“, yra antras didumu Japonijoje, na, ir, žinoma, gražiausias. Įlendam ir mes į Budos pilvą — „apsiva-

lyti nuo nuodėmių“. Dar sykį nusilenkiam ir, tare sudie, išeinam ieškoti restorano.

Tolumoje matyti „Fudzjama“ — aukščiausias Japonijos kalnas. Įdomus trikampis debesyse! Pasiekiam ir užgesusį vulkaną. Užgesęs? Siera kunkuliuoja — nežinau, ar kvapai ar dūmai stipresni...

Japonai švarūs! Languose ir balkonuose plevėsuoja marskiniai, kelnės, lovų paklojimai. Ir turtingose vilose ir varganose trobelėse tas pats. Šitoks pažangus kraštas — kur džiovintuvai? „Tarp sveikiau“, paaiškina June.

Hakone kalnuose nakvosim. Siūlo mums japoniškas ir Polineezijos maudynes bei masažus. Žygiuojam pasižiūrėti tų „sveikų maudynių“. Higieniškos! Japonės sutūpusios ar sėdėdamos ant mažų plastikinių kėdelių siūruojasi, prisipila į blūdą vandens, persipila ir vėl trina savo plikus kūnus. Ir taip gerai išsitrynios, įlipa į baseiną pasėdėti. Polynezijos maudyklės tokios pat, tik kampuose stovi kelios dirbtinės palmės. Nutariam, kad kėdutės mūsų neišlaikys, tupėti, kaip jos tupi, irgi ne mums. Tenka nuo maudyklė atsisaikyti. Užteks mums „purkšlių“ viešbučio kambariuose (vonios prašosi Ajax, nors gilius ir labai vilioja).

Prieš vakarienę atneša kimono ir ateina tarnaitės mus į tuos kimono įvilkti. Pabūsime poniom ir leisimės tarnaitėm mus įpilkoti. Gal gi tokia proga vienintelį kartą gyvenime?

Sukyaki vakarienė skani, tik kad tos rankovės lenda visur! Ir vis neprisitaikau, kur padėti kojas: nei ant jų sėdėti, nei klėpėti...

Vakarienę užbaigiam pas Henriką su konjaku (pabodo saki).

Kitą rytą vėl autobuse. Paliekam Kavaki viešbutį. Atami mineralines maudyklės ir kalnų keliukais pasiekiam Atami geležinkelio stotį. Iš čia „kulkos“ traukinis (bullet train) lėksim į Kyoto. Kazin koks jausmas lekiant 210 km (160 mylių) per valandą? Nespėsim net Akki ežere pamatyti vieną žvynio sliubino! Ešą, kas tą žvyną palies, sliubinas nudvės.

Jau ir Kyoto. Neatlekėm, kaip kulkos. Traukinys kaip ir visi traukiniai. Stebiuosiu — per langą ūkininkų trobelėse nematyti nei kačių, nei šunų, tik kur ne kur nusūsusi karvutė. Bene bus sliubinas surijęs? Ne. Pasirodo, yra jaučių, kuriuos girdo alumi, masažuoją jų pilvus, o paskui sušeria juos turistams. Vakare ir mes paragusim alum girdyto ir masažuoto jaučio kepsnio. Nenuostabu, kad japonai tokie ploni: trečio pateikalo niekur negavom. Geriausia atveju buvo „kaki“, mangosteen ar rambutan. Papajos, ananasai — rytinis valgis. Labai norėjau paragauti durian (pagal vadovė, „smells terribly, tastes heavenly“). Deja, atidėsim kitam kartui.

Ir vėl lenkiamės Shinto ir Zen dievams. lankom aukso šventyklas, perkam perlus, kimono ir cloidsonė.

Tokagaws pilis. Pilis? Pripratusiam prie Europos pilių, čia jokia pilis. Basom perbėgom, nespėjom pasidžiaugti net sėdinčiais ant sienų tigrais (Tokagawa gimęs tigras zenkle), pasigrožėjom Tokagawos sugulovėm (likę tik manekenai), dar sykį nusilenkę pačiam Tokagawai, pasigailėjom Hirochito, kad šis vis dėlto turėjo prisipažinti esąs žmogus ir po mirties nebebus dievas! Nešauks jo dvasioji plojimu ir niekas jam nebesilankstys!

(Bus daugiau)

LIETUVAITĖ PRAMOGŲ PASAULY – DISNEYLAND

Mūsų jaunieji mokslininkai ir menininkai yra labai kuklūs: nepamatysį spaudoj jų pasiekimų istorijos ar juos iškeliančių pasikalbėjimų. Iš tikro apie žmogų, jo gabumus, darbų linkmę bei rezultatus daug pasako ne lūpos ir ne aprašymai, o patys darbai.

Netyčia į rankas pakliuvo praeitos vasaros spalvoti Disneyland žurnaliukai: „Line“ ir „Disney Summer Magic“. Juose užtikau lietuviškas pavarde. Rašo ne ji pati ir ne ji reporteriui pasakoja. Ten tik parodyti (nuotraukomis ir įvykių faktų aprašymais) jos meninės kūrybos darbai. Atkreipus dėmesį ir pasiteiravus, rasta tų darbų atgarsiai ir kitoje spaudoje: „New York Times“, – June 22, 1985, savaitgalio laidoje, „New York Post“, June 24, 1985, „Los Angeles Times“, Aug. 20, 1985. Visa tai labai sudomino.

Ką tie straipsniai įvairioje spaudoje pasako? Manau, kad bus įdomu sužinoti lietuviškos spaudos skaitytojams, nors apie aną įvykį paveltoti, bet lietuviškaitė – menininkė dirba, kuria ir šiandien.

Tas įvykis buvo, kaip rašo „New York Times Review“ – „The Magical World of Disney“ vaidinimas – Radio City Music Hall (Sat., June 22, 1985). Labiausiai nustebino kostiumai, sudarę visą tą atrakciją, – rašo reporteris, – be kurios nebūtų ir to sėkmingo, fantastiško vaidinimo, pavyzdžiui, septynių narelių didžiulis drugio kimanas, su 13 porų kojų, elektros nušviestu, žygiuojančios aprenktos šluotos ar Disneyland charakteringi – Mickey, skrendąs dramblys Dumbo ir kitokie...

Tų fantazijos pasaulio padarų kostiumus sukūrė dailininkė Alyja Paškevičiūtė-Kalinich. Kas – ji? Minėtos spaudos reporteriai pažymi, kad ji gimusi Kaune, Lietuvoje, mokėsi New Yorke, dirbo ten ir ten, išskaičiuoja žymesnius jos darbus...

Taip, Alyja – jauna menininkė, nors talentu ir darbštumu jau daug pasiekusi.

Štai jos išsilavinimo ir patirties istorija.

Parsons School of Design (Major-Illustration) ir St.

John's University (Major – 1. Fine Arts, 2. Russian language) – New York 1961-1965. Tame pat mieste ji dirbo su Oleg Cassini (Sketch artist) 1965-67, taip pat buvo Italijoje medžiagų tapymo asistente. Vėliau dirbo Columbia Pictures (1968), kurdama kostiumų skicus filmui „The Ambushers“. Savarankiškai dirbo drabužių kūrybos srity (1967-69).

Disneyland pradėjo dirbti nuo 1969 m., kaip spalvingų kostiumų kūrėja (talkino „Walt Disney pasaulio“ atidaryme Floridoje – 1971). Kurį laiką vėl dirbo savarankiškai New York 1972-73, turėjo savo Meno galeriją Southampton, Long Island. Ir nuo 1973 m. vėl grįžo į Disneyland – jau nuolatine, atsakinga meno srity tarnautoja ir kūrėja: Alyja – viena iš dviejų pagrindinių Disneyland kostiumų gamintojų ir įvairių pasirodymų (shows) suderinančių. Ten ji sėkmingai dirba iki šių dienų. Jos pareigų ir kūrybos sritis: pramogų teatro Walt Disney World ir EPCOT scenos kostiumų parinkimas ir sukūrimas, švenčių paradų ir tarptautinių pasirodymų vadovavimas bei priežiūra.

Spauda jos kūrybinius darbus labai gerai įvertino (vasarą) ir tikriausiai dabar įvertina. Jai pavesta vėl naujo Disneyland (Anaheim, California) pramoginio pasirodymo (Show), pavadinto „Circus“ – kostiumų parinkimas, jų kūryba, suderinimas. „Circus“ vaidinimo atidarymas buvo 1986 m. sausio 25 d. Kas tuo laiku buvo Kalifornijoje ir aplankė Disneyland, galėjo tuo įsitikinti. „Circus“ bus rodomas gal keletą mėnesių iki vasaros.

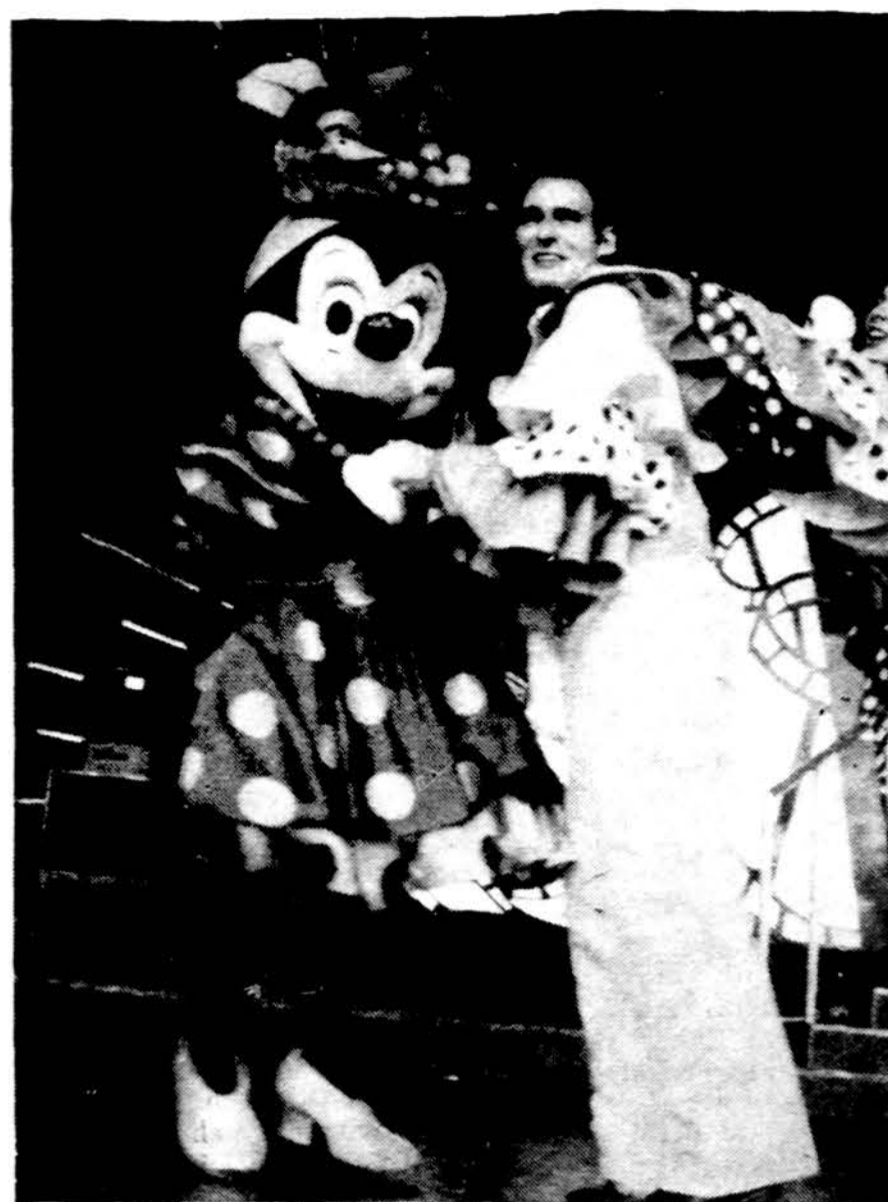
Alyja – žinomą dailininkę – Onos Dokalskytės ir Mykolo Paškevičiū, gyvenančių dabar Santa Monica, Calif., dukterė. Tai iš tikro trijų dailininkų šeima, kiekvienas iš jų savo srity vertingi ir jau plačiai pasijūmę. Dailininkė Ona Dokalskytė-Paškevičiūtė tik buvo išstaciūsi penkiolika savo puikių tapybos kūrinių bei portretų individualiojo meno parodoje (su dailininkėmis – Jina Leškiene ir Ramune Motiejūnaite – ki-

tuose kambariuose) Sv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles, Calif. Lietuvių Katalikų Mokslo akademijos tryliktojo suvažiavimo proga, 1985 m. gruodžio 26-29 dienomis. Paroda buvo atraktyvi ir sėkminga.

Iš dailininkų Paškevičių šeimos ypač originali ir daugiau gal amerikiečiams negu lietuviams pažįstama jaunos Alyjos meno sritis. Iš jos sukurtų kostiumų nuotraukų matyti jos didelė meilė spalvoms ir laki fantazija. Kartą ji reporteriui pasisakė: „Džiugiausia dirbti su spalvomis. Scena – tartum judantis paveikslas, čia dirbdamas daug išmoksti. Tik svarbu susikoncentruoti šimtu procentų prie kiekvienos detalės, kol viskas galų gale susijungia į visumą“. (Disneyland – „Line“, 1985 – vasarą). Tai išnirtingas patarimas kiekvienam kūrėjui...

Sėkmės Alyjai!

Alė Rūta

Alyjos Paškevičiūtės-Kalinich darbas Disneyland.

MOSŲ KOLONIJOSE

Paterson, N.J.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA DAR GYVUOJA

Nors Sv. Kazimiero parapija, kaip ir kitos lietuvių parapijos, yra gerokai sumažėjusi, bet, gavusi lietuvių kuniga, turi dabar vilčių dar ilgiau išlaikyti ir savo veiklą dar neatsilieka nuo kitų didesnių lietuviškų kolonijų parapijų. Čia dar veikia Lietuvių Bendruomenės apylinkė, Lietuvos Vyčiai, Svč. Mergelės Marijos sodalija ir vyrų Sv. Vardo draugija.

Lietuvos Vyčiai čia dar rengia Kazimiero muges ir kitokius panašius didesnio masto rengimus, sutraukdami pilną parapijos salę svečių. Sodalietės rengia vartotų daiktų, ypač drabužių, išpardavimus, ir abi organizacijos gausiai paremia parapiją. Praėjusiais metais sodalietės įteikė parapijai paremti 1500 dolerių, o Lietuvos vyčiai irgi parėmė parapiją didesne negu 1000 dolerių auka. Vyčiai jau ir šiemet įteikė 200 dol. auką parapijos pastatų apšildymui ir savo kuopos susirinkime, kuris įvyko sausio 12 d., nutarė skirti 100 dol. Lietuvių katedrai.

GRAŽUS LB IR LIETUVOS VYČIŲ BENDRADARBIAVIMAS

Kadangi, atgaivinant Lietuvos vyčių organizaciją Patersone, į ją įstojo nemaža LB narių, tai nuo to laiko abeji labai gražiai sutaria, ypač rengdami Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimus. Štai ir šiemet tas minėjimas bendrai rengiamas. Jau buvo nuėjusi delegacija pas Patersono miesto burmistrą ir yra gavusi leidimą išskirti lietuvišką trispalvę priešais Patersono rotušę. Taip pat burmistras sutiko paskelbti savo proklamaciją ir vasario 16-ąją Lietuvių diena Patersone. Vėliau pakeliamas įvyks vasario 15 d. 10:30. Vėliau paprastai pakelia pats burmistras. Nors šeštadienis bus nedarbo diena, bet jis atvyks prie rotušės, kur bus susirinkęs būrelis lietuvių ir vėliavą pakels. Savo išleistą proklamaciją jis paskaitys irgi pats minėjimo pradžioje ir pasakys kalbą.

Minėjimo programa bus tokia: 10:30 bus Mišios ir maldos už Lietuvą. Po Mišių paskaitą paskaitys Marianne Skabeikis, kuri dirba kun. K.

SV. KAZIMIERO PARAPIJA – SUKAKTUVININKĖ

Š. m. spalio 15 d. sueis lygiai 75-ri metai nuo lietuvių parapijos įsteigimo Patersone. Ši sukaktis norima iškilmingai paminėti. Minėjimo tikslai data ir visa minėjimo programa jau pradėta svarstyti parapijos organizacijoje ir parapijos taryboje. Rengiamasi išleisti parapijos sukaktuvinį leidinį. Tikimasi, kad minėjime ir bankete dalyvaus vietos vyskupas Frank Rodermer ir mūsų lietuvis vyskupas Paulius Baltakis.

A. Masonis

Alyja Paškevičiūtė-Kalinich prie savo darbo Disneyland.

CLASSIFIED GUIDE

PENSININKŲ DĖMESIUI!

Lietuviai pensininkai ir jų artimieji organizuojasi 12-kos dienų išvykai į Floridą. Išvyksta kovo 4 d. Aplankys tris miestus ir jų įdomybes ir pasivažinėti vieną dieną laivu jūroje. Informacijai skambinti: J. Skeivys, 778-6536.

Darbas Los Angeles, Kalifornijoje

Ieškome lietuviškas moters nuolatiniam darbui prižiūrėti dvi mergaites, gaminti maistą ir tvarkyti butą. Geras atlyginimas, maistas ir kambarys. Skambinti telefonu (213) 380-5117 arba rašyti: Box Darbas, 2533 1/2 West 4th Street, Los Angeles, CA 90057, U.S.A.

MISCELLANEOUS

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai, Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Patikite pavarde ir telefoną – lietuviškai.

SERAPINAS – Tel. 636-2960

10% – 20% – 30% pigiau mokėtis už apraudo už ugnies ir automobilio pr. mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. – GA 4-8654

REALESTATE

9.6% nuosimčiai ir žemi įmokėjimams tiems, kurie pirmą kartą perka namą. Pasinaudokite proga ir pirkite dabar. Skubiai!

* Atdari apžiūrėjimui sekmdienį, vasario 2 d. nuo 1 iki 4 val. p.p.

* 5209 S. Springfield 6 kamb. mūr. namas, 3 didž. mieg., 1 1/4 prausyklos, formalus valgomasis, rūšys pramogavimui per visą namą, 1 1/2 maš. gar. tveluvi, didelis kiemas vaikams žaisti, arti St. Turibus parapijos. Yra ir įvairių kitų priedų. Skambinkit dabar.

* 5722 W. 64th St. Naujas trijų miegamųjų mūrinis namas, moderni virtuvė su ažuolo medžio spintelėmis, 1 3/4 vonios, rūšys per visą namą, specialiai žemas nuosimčių mokestis, ir daugybė kitų gėrybių. Prašom paskubėti.

* 3818 W. 60th St. 6 kamb. namas, 3 gražus mieg., nauja virtuvė, modernios prausyklos, didelis kiemas. Geras parkinys, žema kaina tik \$49,900. Skubėkite – skambinkite dabar.

* 5057 S. Knox naujas 3 butų namas, 3 mieg., 1 1/2 prausyklos primam ir antram aukšte, 4 kamb. „garden apt“ padidint pelną, atskiras šildymas, 1 blokas nuo Archer gatvės ir kitų gėrybių. Prašom paskubėti.

* 3407 W. 65th Pl., 3 mieg. mūrinis namas, 26 m., įrengtas rūšys, 3/4 prausyklos, 2 maš. garažas. Idealus dideli šeimai. Arti mokyklos ir krautuvės. Įmokėjimas tik \$3,000.00. Skambinkite dabar.

No. 453 – Brighton Parke. 2 butų namas. 5 kamb. pirmam aukšte su modernia virtuve ir vonia. 3 kamb. antram aukšte. Rūšys per visą namą. Su „aluminum trim“, 1/2 bl. nuo Archer autobuso. Tik \$59,000. Archer ir St. Louis. Skubėkite – skambinkite dabar.

No. 364 – Naujas mūr. namas. Tikrai \$43,900. 3 mieg., rūšys per visą namą, su „aluminum trim“, kilimais, dideliu kiemu. Įmokėjimas tik \$2,000.00. Skambinkit dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai – dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. – 434-7100

REAL ESTATE

BELL-BACE R.E.

J. BACEVIČIUS

Namų pardavimai –

valdymai – nuomavimai

Income Tax – draudimai

6529 S. Kedzie 778-2233

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių Iškvietai, pildomi Pildetybės prašymai ir kitokie blankai.

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybę, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujame Čikagoje ir priemiestuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

Century 21

COMMERCIAL REALTORS

7922 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE

284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Parduodamas gražus namas Juno Beach, Fla., 5 minutes nuo Atlanto vandenyno, ant kalniuko, lietuvių gyvenamame rajone, 3 erdvūs miegamieji, dvi vonios, dviejų automobilių garažas, maudymosi baseinas, uždengtas viešinio tinklo, aplinkui gėlės, vaismedžiai, palmės. Skambinti po 3 v. popiet 305-626-5432.

Montana Prime Land by Owner 85 acres, mostly irrigated creek through property, sell all or part, appraisal price or will sell with house, buildings and equipment for less than appraisal price. Adjoins city limits. Owner retiring, and looking for smaller property. 400 Park Ave., Lewistown, MT. Owner 1-406-538-9255.

Laudies menas ir kirkas

"Drauge"

Apsilankykite į "Drauge" administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasirinkti įvairių laudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Sūilome įsigyti

Česlovo Grincevičiaus

VIDUDIENIO VARPAI

pasakojimų ir pasakų knyga

Apie šią knygą daugelio romanų ir novelių laureatas Jurgis Gliuadas "Laiškuose lietuviams" tarp kitko rašo: "Dešimt rinktinės pasakojimų rodo įvairias epochas, turi būties skonio pasakos žanrą... Autorius yra intensyviai įsijaudinęs medijoms – toks jis tai gero beletristo darbo metodas... Pionieri (120 puslapių) "Vidudienio varpų" rinktinė yra drąta ir aptekusi pasakojimo menu".

Knyga išleido Lietuviškos knygos klubas, kaina su persiuntimu 7 dol.

Rašyti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

P.S. Illinois gyventojai dar pridėda 48 ct. valstijos takų.

Apsimoka skelbtis dien. "DRAUGE". nes jis plačiausiai skatomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniems priimamos.

APSIPIRKITE DABAR!

Broccoli (Brokolijai)	3 sv. \$1.00	dėžė \$7.95
Green Cabbage (Kopūstai)	sv. 19c	dėžė \$8.95
Large Green Peppers	sv. 39c	dėžė \$8.95
Fresh Califlower (Kalafiorai)	sv. 39c	
California Navel Oranges (Apelsinai)	sv. 29c	
Floreda Red Grapefruit	sv. 29c	dėžė \$11.95
Pure Honey (Medus)	\$1.19	(1 sv. skardinėlė)

IN THE DAIRY

Skim Milk (Nugriebtas pienas)	1/2 gal. 74c
2% Milk (2% pienas)	1/2 gal. 89c
Buttermilk (Pasukos)	1/2 gal. 79c

IN THE DELI

Daisy Brand Minced Ham (Maltas kumpis)	sv. \$2.19
Swiss Cheese (Sūris)	sv. \$ 2.49

SALE DATES Wed January 29 - Sunday Feb. 2

Išpardavimas treč. sausio 29 – sekm. vasario 2

EGG STORE

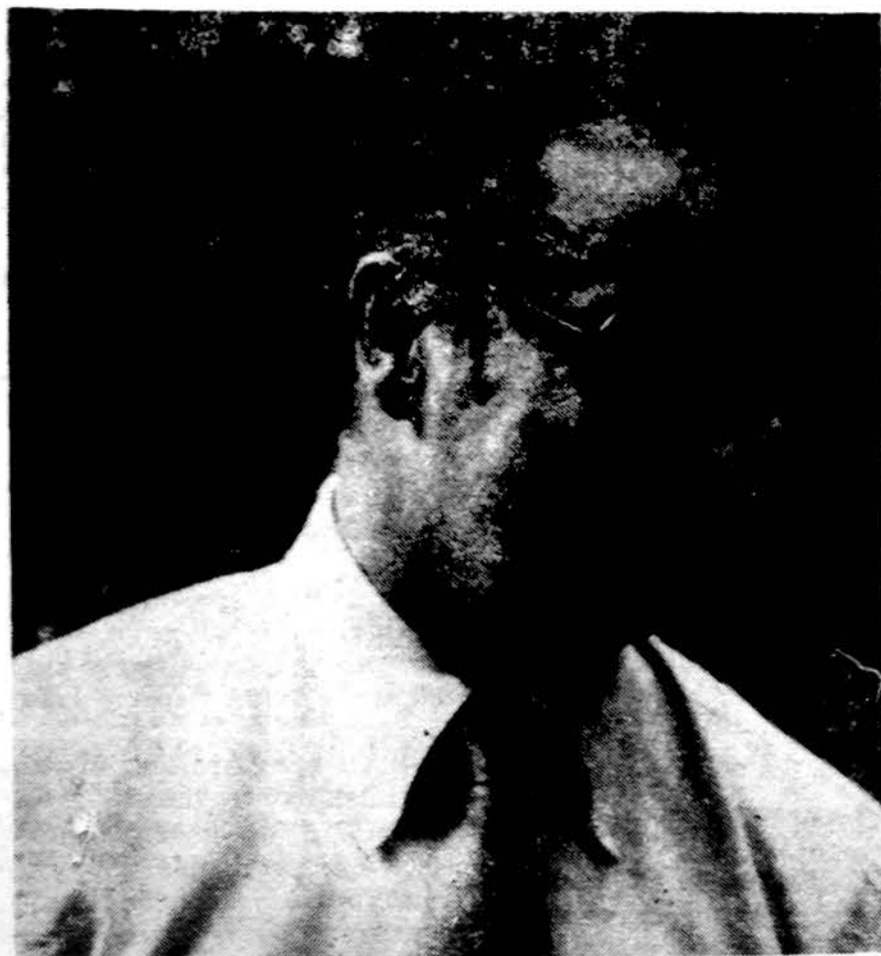
6190 Archer Avenue – Tel. 284-8704

4177 Archer Avenue – Tel. 254-0018

2429 W. 75th Ave. – Tel. 985-1103

8740 S. Ridgeland Ave. – Tel. 430-4787

7069 W. Cermak Rd. – Tel. 788-8500

A.a. Charles H. Zerr

ŠUOLIS Į MIRTĮ

Charles H. Zerr netekus

BRONIUS VAŠKAITIS

„Pranešame liūdną žinią — sausio 3 d., besilidindamas Vermonto kalnuose, mirė Charles Zerr, visiems gerai žinomas Aušros Zerr vyras. Smulkesnių informacijų šiuo metu neturime“. Tai buvo visą Philadelphia koloniją giliai sukrečiantys žodžiai, pasakyti sausio 4 d. Lietuvių Bendruomenės radijo valandėlės metu. Be galo liūdną žinią išgirdus, žmonėms nebuvo aišku, ar šis lietuviškuose reikaluose labai daug talkinęs žmogus mirė natūralia mirtimi ar įvyko kokia baisi nelaimė.

Mirties aplinkybės

Buvo aišku, kad į minėtus klausimus išsamų atsakymą gali duoti tik žmona Aušra. Ji, gilaus liūdesio prislegta, skruostais riedant graudžiomis asaroms, prieš pradėdama kalbėti apie skaudžiąją tragediją, tarė: „Šitie metai, ypač šios šventos Kalėdos, mūsų šeimai buvo be galo džiaugsmingos. Mes visi jautėmės nuostabiai laimingi: vaikai gerai mokosi, vyras šuoliais kyla tarnyboje, neturime jokių finansinių sunkumų, visų šeimos narių, šiek tiek išskyrus mamos, sveikata gera, šeimyninis gyvenimas be priekaištų. Visi sakėme, kad tai yra gražiausias šventės, kokias mūsų šeima yra turėjusi. Džiaugėmės didele Dievo palaima“.

Praleidusi Kūčias ir Kalėdas Pensylvanijos kalnuose atostogoms įsigytuose namuose, Naujų Metų sutikimą su draugais Philadelphiaj, Zerr šeima vis dar labai pakilia nuotaika sausio 2 d. atsirado Vermont valstijos kalnuose.

soną ir netrukus atsiras. Laukimas ilgėjo. Didėjo ir nerimas. Vėliau paaiškėjo, kad slidinėjamo tako viduryje, kur yra staigus pasisukimas, apsupty ulomomis ir medžiais, yra labai sunkiai sužeistas žmogus. Kalno darbininkai nieko neleidia prie jo prieiti. Iš rūbų spalvos ryškėjo, kad tai greičiausia Aušros vyras. Bet jos širdyje vis dar buvo mažytis vilties spindulėlis — greičiausia ten gulė kas žmogus. Tik Rutlando medicinos centre, Rutland, Vt., pamačiusi vėdu profily, Aušra suprato, kad tai jos vyras. Jis gulėjo be gyvybės ženklų. Dirbtinu kvėpavimu atgaivinus, įvairių specialybių daktarai darė viską, kas žmogiškai įmanoma, bet Charles, angliškai kalbančių būrelių vadino „Chuck“, gyvybės išgelbėti nepavyko. Jis, ligoninėn nuvežtas sausio 2 d. apie 1 val. po pietų nuo didelio galvos sužalojimo neatgavęs sąmonės, mirė sausio 3 d. apie 3 valandą.

Kodėl ir kaip ši baisi tragedija įvyko, nežinoma. Gal padaršintas naujo laimėjimo buvo kiek neatsargus ir netekęs kontrolės dideliu greičiu atsitrengė į uolą ar medžius. Kalno pareigūnai, jei ir matė, apie šį įvykį nenori kalbėti. Kaip ten bebūtų, tai buvo paskutinis, mirtimi pasibaigęs šuolis. Žinoma, kad po Naujų Metų toje vietoje jau įvyko dvi mirtys. O trečioji tuose pačiuose kalnuose kiek toliau.

Sermonys

Keista gyvenimo ironija: sausio 7 d., kada vėloniui būtu suėję 47 m. ir kada Killington kalnuose ruošiasi šį gimtadienį gražiai atšvesti, jis jau gulėjo gausiai gėlėmis apsupname karste ir laukė ateinančių su juo atsiveikinti. Minėtos dienos vakare, atvykus į Glenside, esančią Philadelphiaj pašonėje, lauke prie laidotuvių namų mezgėsi žmonių eilė, nes gana erdvios patalpos jau buvo perpildytos Zerr gerbėjų. Vėliau atvykusieji, nežūrint laidotuvių direktorės Genovaitės Ramonaskienės prašymo, kad Aušra su jai norinčiais tarti paguodos žodį užtruktų galimai trumpiau, šaltyje turėjo stovėti gerą valandą ketvirtį. Direktorės apskaičiavimu pro karstą praėjo apie 700 žmonių. Kilo klausimas: kas į sermonis sutraukė tokią didelę masę žmonių, kurių daugumą sudaro amerikiečiai.

Baigęs LaSalle College politinius mokslus, Zerr kurį laiką dirbo draudimo įstaigoje. Vėliau su dviem tos įstaigos bendradarbiais įsteigė savo

finansinę korporaciją. Paskutiniuosius 8 m. praleido Provident National banke, viename iš didžiausių Philadelphiaj. Jau buvo pasiekęs viceprezidento postą. Kaip labai gabus finansininkas, buvo siunčiamas į didžiąsias šio krašto korporacijas, su kuriomis jo bankas turėjo reikalų, kaip konsultantas piniginiuose reikaluose. Aktyviai reikėsi vietinėse organizacijose, įskaitant ir lietuvišką veiklą. Visur turėjo daug nuosirdžių draugų. Todėl nenustabu, kad, be vietinių, į būdines iš įvairių didžiųjų miestų suskrido ir aukšti imonių pareigūnai. Atsilankė ir pats Provident banko prezidentas.

Sermonių dalyvių dėmesį atkreipė nepaprasta rimtis, kažkoks skausmingas tragedijos išgyvenimas, gilus liūdesys veiduose, skirtinga nuotaika negu kitose būdnyse. Aušra pastebėjo, kad daugelis žodžių pareiškė arba raštu užjoautose paminėjo, kad jos vyras buvo nepaprastai kilnus, nuosirdus, draugiškas, be jokių pretenzijų, priešų neturintis žmogus. Kiekvienas, kuriam teko su vėloniu susitikti, jautė jam pagarbą.

Būdnyms einant į galą, kun. Kajetonas Sakalauskas, naujasis Šv. Andriejaus parapijos klebonas, norint išlaikyti lietuvišką paprotį, paskaitė kelias maldas.

Laidotuvės

Kitą dieną vėlonio palaikai buvo atlydėti į Šv. Andriejaus parapijos bažnyčią. Karstą pastinkant keturiems Mišiu celebrantams, Brigytos Pumpulytės-Kasinskienės rankose graudžiai pravirko smuikas. Liūdniems stygų virpesiams pripildžius bažnyčią, susidarė kažkokia graudi, mistiška nuotaika. Paskendus giliam liūdesyje, sunku buvo susikoncentruoti įprastinei maldai.

Kun. K. Sakalauskui atnašaujant gedulingas Mišias, koncelebravo kun. J. Degutis, kun. K. Pugevičius ir kun. K. Stewart. Pastarasis ilgokame pamokslė įdomiai gvildeno žmonių iš mirties prisikėlimą. Prie pamaldų orumo bei iškilmingumo nemažai prisidėjo gražus sol. Onos Pliuškonienės giedojimas. Karstui pajudėjus nuo altoriaus, pasigirdo smuiko ir gitaros, valdomos Juozo Kasinsko, akordai. Tuo buvo atsiveikinta su bažnyčia, kurioje vėlonis prieš 25 m. buvo sutuoktas, kurioje jo sūnus Jonukas tarnavo Mišioms, kurios nariu būdamas sėmėsi dvasinės stiprybės. Karstą sekė per 500 žmonių.

Ilgą, nemažiau dviejų simtų, automobilių procesija a.a. Ch. Zerr palydėjo į Švento Karsto kapines. Žmones stebino labai didelė policijos palyda.

Vėlonio reikšmė lietuvybei

Charles buvo žmogus, kurį viskas domino. Labai daug skaitė įvairaus turinio knygas. Ypač jį traukė istorija. Turėdamas nuostabiai gerą atminčių pasidarė lyg vaikščiojanti enciklopedija. Sukūręs šeimą su Aušra Mačiulaityte, medicinos seserim, labai susidomėjo Lietuvos istorija, kultūra, papročiais. Dar būdamas kariuomenėje, pareikalavo, kad jam būtų parūpinta anglų kalba knyga apie Lietuvą. Vėliau perskaitė visas mūsiškių anglų kalba parašytas knygas. Gėda prisipažinti, sakydavo Aušra, kad mano vyras apie Lietuvą žino daugiau, negu aš.

Lydią šį pavasarį baigusi sociologiją, planuoja studijuoti teisę. Jonukas už pusantrų metų taps juristu ir galvoja aktyviai įsijungti į Jaunimo sągą Philadelphiaj skyriaus, kuris šiuo metu yra gana

pakrikęs, veiklą. Abu amerikiečių draugų tarpe su pasiūlymą pabrėžia, kad jie yra American Lithuanians. Kartais mes gal perskaudžiai kaltiname mišrias seimas dėl lietuviybės.

A.a. Zerr buvo Petkui-Gajauskui gelbėti komiteto pirmininkas. Kaip žinia, į šio sambūrio sudėtį įeina Amerikos vyskupas, didžiųjų unijų vadų, mokslininkų, žymių politikų, žmogaus teisių gynėjų. Savo laiku buvo gana daug darbuotasi minėtų asmenų išlaisvinimui. Deja, nepavyko. Jau kiek pramintais takais einant, pasikeitus aplinkybėms, kitiems gal pavyks šį darbą apvainikuoti laimėjimu.

Vėlonis į anglų kalbą išvertė Šv. Andriejaus parapijos istoriją, parašytą jai švenčiant 50 m. sukaktį. Statė stalus, lankstė kėdes, stovėjo už baro. Betgi didžiausias vėlonio nuopelnas lietuvių buvo nuosirdi, ilgalaikė parama žmonai, kuri 12 m. įvairias atsakingas pareigas turėjo JAV LB krašto valdyboje ir 4 m. vietinėje LB apylinkėje. Vėlonis aukėjo ne tik laiką, bet ir savo įstaigos bendrovės resursus. Visą, kas rėšosi su anglų kalba, daugiausia atlikdavo jis. Darydavo vertimus, anglų kalba paruošdavo medžiagą Vasario 16, birželinių vežimų ir kitomis progomis. Ją perrašydavo mašinėle. Jei kartais nespėdavo, po darbo palikdavo sekretores. Naudodavo

savo įstaigos padauginimo mašinas, kompiuterius, rašomąją medžiagą. Dažnose kelionėse lydėdavo žmoną ir kartais valandų valandas kantriai, kalbos pilnai nesuprasdamas, sėdėdavo ilgoose paskaitose. Žmonai dėl kokio nors nepasisekusio visuomeninio darbo puolus depresijon, ją guosdavo, ramindavo ir skatindavo toliau dirbti. Per tuos ilgus metus už labai didelį Aušros įnašą visuomeninėje srityje nemaža padėka tenka ir vėloniui. Ji iš mažens buvo patrijotė. Bet kyla keistas klausimas: ar ji būtų tiek nuveikusi lietuviškuose baruose, jei nebūtų sutikusi Charles?

Laidotuvės metu Lituanistinei katedrai suaukota 1400 dol. Aukos ir toliau tebeplaukia. Į minėtą sumą daugiau kaip 1000 atėjo iš amerikiečių. Šia proga reikiu Aušrai, su kuria kelerius metus teko dirbti visuomeninį darbą ir kitiems šeimos nariams, didelės nelaimės ištiktiems, gilia, nuosirdžią užjoautą.

Koks kilnus ginklas yra tylėjimas! Jis nukreipia pykčio audrą; jam pasiduoda ir prieš jį nusilenkia neapykantai bei blogis; jo akivaizdoje pranyksta šmeižtai ir apkalbos; tušti pašnekėsiai veikia išsisklaido. Jei mokėtume tylėti, pasaulis nustotų pusės savo blygbių.

Anonimas

A.†A. Petronėlė Bette Pukel

(Pagal pirmą vyrą Kasputis)

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. sausio 25 d., 5:50 val. p.p., sulaukusi 101 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 76 m. Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Frank Kasputis ir žmona Regina, duktė Del Zunas, 4 vaikaičiai: Mai Genens ir vyras Lyle, Francine Fuhrer ir vyras Charles, Wayne Zunas ir žmona Barbara, ir Steven Kasputis, ir 4 provaikaičiai.

Vėlonė buvo našlė a.a. Matthew Kasputis ir a.a. John Pukel, ir buvo motina a.a. Alex Kasputis.

Kūnas pašarvotas Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st St. penktadienį, sausio 31 d. nuo 1-9 val. vak.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 1 d. Iš koplyčios 10:00 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už vėlonės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus ir dukte.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. Pulk. dr. JUOZUI MANELIUI

netikėtai mirus, giliame skausme pasilikusią motiną FAUSTINĄ MANELIENĘ-MACKEVIČIENĘ ir jos vyrą prof. MEČĮ MACKEVIČIŲ nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Antanas, Elena, Antanas Jr. ir Edis Razmai

Brangiai motinai A.†A. ONAI ARLAUSKIENEI

išėjus į amžinybę, jos dukrą, mūsų brangią sesę JANINĄ MIKUTAITYNĘ, vėlonės vyrą JONĄ ARLAUSKĄ ir visą šeimą nuosirdžiai užjaučiame.

A.V.T. Kun. Gražinos ir Vyr. Škaucijų Būrelio Sesės ir Šeimos

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonai — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonai — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonai — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonai — 652-1003

A.†A. Barbara Butvilas

(BUTVILL)

Gyveno Chicagoje, McKinley Parko apylinkėje. Mirė 1986 m. sausio 27 d., 5:00 val. p.p., sulaukusi 93 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 74 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Alphonse ir žmona Loretta dukte Aldona Heyduk, 6 vaikaičiai ir 12 provaikaičių.

Vėlonė buvo svainė a.a. Richard Heyduk.

Kūnas pašarvotas Wollschlager koplyčioje, 3604 S. Hoynes, trečiadienį, sausio 29 d. ir ketvirtadienį sausio 30 d. nuo 3 iki 9 val. vak.

Laidotuvės įvyks penktadienį, sausio 31 d. Atsiveikimams koplyčioje 11:30 val. ryto. Po atsiveikimo bus nulydėta į Lietuvių Tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus ir dukte.

Laid. direkt. Wollschlager. Tel. 523-0196.

20 METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. STASYS JAKUTIS

Atsargos karininkas VII-tos aspirantų laidos, baigęs V.D.U. teisės fakulteto ekonomijos skyrių. Amerikoje išgyveno 19 metų. Daugelio Lietuvių org. nizacijų veikėjas. Dirbo fizinį darbą. Paliko tada tris dar neuaugintus vaikus: Vinca, Laimą-Eleną ir Joną-Algirdą (kurių du — Laima ir Jonas yra sukūrę šeimą). Vaikaičiai — Alisa-Kristina ir Jonelis-Mykolas.

Žmona Praksėda A. Guščino eilėmis išlieja savo skausmą.

Tu man žadėjai amžiną vasarą. Amžiną vasarą ir palikai. Tyra, kaip rasa, skaidri, kaip asara. Šviesia, kaip mūsų buvę laikai. Ačiū už vasarą saulę prisirpusią. Ačiū už laiką meduonėsiu tapusį. Širdį laikau, kaip paukštę suvurpusią. Tiek prirašytuose vasaros lapuose. Šv. Mišios bus atnašaujamos vasario 5 d. pas tėvus pranciškonus — Kennebunk, Maine ir vasario 8 d. So. Bostone koplyčioje 4 val. pp.

A.†A.

MARIJAI BUTKIENEI

amžinybėn iškeliavus, jos vyrui agronomui VACLUVIUI BUTKIUI reiškiu nuosirdžiausią užjoautą

Leonardas Garlauskas

APYLINKĖS

x Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, pirmasis ir lietuviškos organizacijos vardu įsigijo didesnį kiekį naujai išleistos knygos „Soviet Evidence in North American Courts“, kuri aiškiai nušviečia OSI įstaigos draugystę su Sovietais. Knygos autorius yra adv. Povilas Žumbakis, leidėjas – Americans for Due Process. Knyga bus išsiuntinėta Altos skyriams, kad būtų išdalinta Vasario 16 minėjimo amerikiečiams pareigūnams, apsilankiusiems į minėjimus. Kitos organizacijos, norinčios šią knygą įsigyti ir dalinti, prašomos kreiptis į Americans for Due Process tel. 516-671-7975. Knygą reiktų dalinti Vasario 16 minėjimuose.

x Irena Kriaučeliūnienė, buvusi Jaunimo centro valdybos pirmininkė, papasakos iš savo kelionės Rytuose įspūdžius ir parodys idomias skaidres vakarone šį penktadienį, sausio 31 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Į vakaronę kviečiami visi atsilankyti. Rengia Jaunimo centras.

x Prof. Algis Taškūnas, gyv. Tasmanijoje Australijoje, pabaltiečių anglų kalba leidžiamam „Baltic News“ informacinio biuletenio redaktorius, atsuntė Lietuvos Bibliotekos leidyklai ilgesnį laišką, kuriame rašo: „Nuosirdžiai dėkojame už dovanotą „Vilniaus arkivyskupijos“ tomą. Tai labai brangus ir nepamainomas mums žinių šaltinis apie okupantų išniekintą ir uždarytą Vilniaus bažnyčias, kuris padės mums paruošti informaciją biuletenio skaitytojams – parlamentarams, akademikams, redaktoriams, visuomenininkams, vyskupams, kunigams. „Baltic News“ kiekvieno numerio spausdiname 7500 egz. ir siunčiame į 25 kraštus.“

x „Žynys“, JAV Lietuvių Bendruomenės Colorado apylinkės biuletenis, šiuo metų sausio mėn. 1 nr. išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. Biuletenis duodama apylinkės lietuvių veiklos informacija ir planai – kalendorius beveik visų šiuo metų veiklos ir minėjimų.

x „Let's Struggle Against Colonial Enslavement“, Amerikos Lietuvių Tarybos išleistas lankstinukas, nurodąs pavadėmis ir Sovietų primestais „nuskaltimais“ nubausčius žymiuosius okupuotos Lietuvos sąžinės kalinius. Čia minimi kunigai A. Svarinskas, S. Tamkevičius, nužudytas B. Laurinavičius, pasauliečiai B. Gajauskas, V. Petkus, V. Skudovys ir kt. Išleistas paprastai, bet duodama gera informacija.

x Reikalinga prižiūrėti kūdikį ir keturių metų vaiką (downtown). Geros sąlygos. Skambinkit tel.: 861-1898. (sk.)

x Užgavėnių karnavalas „Mardi Gras“ bus šeštadienį, vasario 1 d. Jaunimo centre su įvairiais žaidimais, programa, filmas, kavinė, šokiai su „Aido“ orkestru. Rengėjai liuanistinės mokyklos ir jūrų skautai kviečia visuomenę atsilankyti ir linksmai lietuviškai pabendrauti. Pradžią 6:30 val. vak. Įėjimas 5.00 dol. pas rengėjus ir prie įėjimo. (sk.)

x Mardi Gras užgavėnių kaukių šokiai su programa, šeštadienį, vasario 1 d. Jaunimo centre. Pradžią 6:30 v.v. (sk.)

x „Draugo“ renginių komitetas išsiuntinėjo laiškus lietuviams prekybininkams ir kitiems biznieriams, kviesdamas duoti skelbimus ar sveikinimus į leidinį, kuris bus išleistas metinio koncerto proga. Koncertas bus kovo 16 d., sekmadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Koncertą su idomia ir negirdėta programa atliks solistas Arnoldas Vokietaitis ir Daiva Mongirdaitė. Bilietai jau dabar gaunami Vaznelio parduotuvėje Marquette Parke.

x Rimantas Dirvonis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkas, pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Grand Rapids, Mich., LB apylinkės rengiamame Vasario 16 minėjime.

x „Chicago Tribune“ sausio 29 d. išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame primena, kad vokiečių firma Flick išmokėjo 2 mil. dol. žydams, kurie nacių laikais buvo naudoti vergų darbams, bet kada Sovietų Sąjunga išmokės kompensaciją lietuviams, estams, latviams ir kt., kurie buvo išvežti vergų darbams į Sibirą.

x K. Pravilionis, Byron, Ill., Byron Motel, Byron Truck Stop savininkas, mūsų garbės prenumeratorius ir dosnus „Draugo“ rėmėjas, pratęsė prenumeratą su 200 dol. čekiu dienaščiui stiprinimui ir dar pridėjo antrą čekį 100 dol. sumoje, skirtus „Draugo“ projekto 85 naujų mašinų įsigijimo fondui. Mūsų mielam lietuviško žodžio ir kultūros rėmėjui tariame nuosirdų acių už tokią realią ir gražią paramą. Taip pat malonu priminti, kad mūsų garbės prenumeratorius K. Pravilionis kiekvienais metais, pratęsdamas prenumeratą, prideda didesnį auką.

x Antanas Masionis, Fair Lawn, N.J., visuomenininkas, mūsų artimas bendradarbis, pratęsė „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 47 dol. jo paramai ir 15 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Ant. Masionį skelbiame garbės prenumeratorium, o už realią auką saurai padėdami tariame nuosirdų acių.

x Dr. Ant. Juzaitis, Plymouth Meet, Pa., lietuviškos spaudos rėmėjas, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su 27 dol. auka. Dr. Ant. Juzaitį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką labai dėkojame.

x Petras Gruodis, Chicago, Ill., mūsų rėmėjas, pratęsdamas dienaščio prenumeratą 1986 metams atsuntė 27 dol. auką. P. Gruodį įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už gražią auką tariame nuosirdų acių.

x PATRIA, 2646 W. 71st dovaninių prekių, elektronikos parduotuvės ir taisymo dirbtuvių didysis atidarymas (GRAND OPENING) bus sausio 29 d. - vasario 2 d. Sekmadienį, vasario 2 d. parduotuvė veiks nuo 11 - 5 v. p.p. Savininkai Pranė ir Anatolijus Šlantai kviečia atsilankyti, susipažinti ir pasivašinti. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieminiais nušimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. VI 7-7747. (sk.)

x Užgavėnių karnavalas „Mardi Gras“ su įvairiais užsiėmimais, vaišėmis ir šokiais bus vasario 1 d., šeštadienį, Jaunimo centre. Įėjimas \$5.00. Bilietai gaunami per Liuanistinės mokyklos ir jūros skautus. Visuomenė kviečiama dalyvauti. (sk.)

Lemonto Maironio liuanistinės mokyklos mokiniai atliko kalėdine programa. Stovintys: Elytė Jurkutė, Kristina Žvinakytė, Angelė Žvinakytė, Tina Rutenaitė, Viktorija Ramonytė ir Asta Kazlauskaitė; sėdintys: Kristina Antanaitė, Ramona Pajutaitė, Jonas Mačiulis, Darius Marchertas, Darius Kėblinskas ir Audra Mockaitytė. Nuotr. A. Mockaitytė.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„ŽIBINTAS“ CHICAGOJE

St. Petersburgo lietuvių vaidintojų trupė „Žibintas“ padarė didelį džiaugsmą, atveždamas į Chicago Antano Rūko linksmą nutikimą – komediją „Bubulį ir Dundulį“. Tai nuopelnas režisieriaus Algio Ulbino, paruošiusio šį pastatymą. Svečius parėmė scenoje su dainomis dalyvaujami ir kitaip padėdami „Dainavos“ ansamblio nariai. Jaunimo centro didžiąją salę sausio 26 d. pripildė žiūrovai. Scenai atsidarius atskleidė ryškų lietuvišką Vlado Vaitiekūno sukurtas scenovaizdis. Svečiai aktorai buvo Stasys Vaškys (Bubulis), Sofija Vaškienė (šeimininkė), Kristina Grabnickaitė-Silingauskienė (Radasta, duklė), Vladas Račkauskas (Dundulis), Vytautas Lašinskas (Dobilas, jo sūnus), Mėrys Krasauskas (Girdžius, viengungis), Stasys Juozapavičius (viengungis), Bronius Gincauskas (piršlys), Elena Krasauskienė (Agulė, našlė). Veikalas gyvas, smagus, su gausiomis humoro įmaišomis. Buvo matomas aktorių pasirodymo rūpestingumas. Žinoma, tai mėgėjų teatras, bet savas ir nuosirdžiai mielas. Veiksmo slinktis buvo patraukli, ypač, kad kūrinyje linksmi intriguojantis. Malonu buvo stebėti, kad ir jaunesnieji taip sklandžiai lietuvišką sakinius mezgė. Vyresnio amžiaus žiūrovams, gyvenantiems Lietuvos kaimo nuotakomis, toks veikalas – artimas, patrauklus, aktorių vaidyba suprantama ir idomi, ypač, kad tokių vaidyba, kaip viengungio St. Juozapavičiaus, piršlio St. Gincausko, Dundulio su Bubuliu, o ir kitų daug nuosirdumo ir įsijautimo buvo rodomi. Aktoriai rūpestingai ruošėsi. Suflerio pagalbos nebuvo girdėti. Vaidinimas vyko sklandžiai ir juo žiūrovai džiaugėsi. „Žibinto“ aktorių pastangos rado geros paramos Ulbino režisūro. Spektaklio pabaigoje S. Endrijonienė dėkojo teatro grupei už atvykimą ir palinksmimą. Režisierius A. Ulbinas padėjo už pakvietimą, o už talką scenoje dėkojo J. Paštukui, K. Laučiui, V. Galinaičiui, C. Rukuižai, Romui, Viktorui ir Steponui Puodžiūnams, A. Stokui, Ant. Krutuliui, V. Zeronui. „Žibinto“ grupė Chicago atskrido lėktuvu. Anksčiau su vaidintojais dirbo D. Mackia-lienė, bet jai išsikėlus į Daytoną, tą darbą tęsia A. Ulbinas, kuris net 25 metus yra dirbęs su „Aukuro“ grupe. Toliau „Žibintas“ statys R. Spalio komediją „Batai“ ir ruošis teatro festivaliui. J. Pr.

NAUJA JAUNA MAGISTRĖ

Svajonė Kerelytė, Jolandos Gudaitytės ir Alfyso Kerelių jaunesnioji duklė, gimusi Chicagoje, o dabar gyvenanti Lemonte, Ill., gavusi rūpestingą auklėjimą šeimoje,

išėjo pilną kursą Chicago aukštesniosios mokyklos ir baigė Pedagoginį liuanistikos institutą (diplominį darbą parašė tema „Žvilgsnis į Vytauto Mačernio kūrybą“). Toliau studijavo Mt. Assisi akademijoje ir ją baigus tęsė mokslą St. Xavier kolegijoje, kur gavo bakalaurą laipsnį (iš Business Administration). Savo studijas aukštojoje mokykloje šiemet vainikavo magistro laipsniu cum laude Lewis universitete iš „Marketing and Human Management“.

Svajonė Kerelytė – magistrė.

Svajonė, uoliai studijuodama, neapleido ir visuomeninės veiklos. Būdamas Xavier kolegijoje, buvo klubo „Nemuno“ pirmininkė, biznio studentų draugijos pirmininkė, biznio fakulteto laikraščio „Xavierite“ administratorė. Už savo darbus gavo „Distinguished Student Service“ premiją (award). O Lewis universitete pasižymėjo kaip aktyvi „Student Executive Board“ narė.

Ilgą jauną visuomenininkės veiklos sąrašą papildoma dar nemaža duomenų: ji reikiškes lietuvių filisterių skautų sąjungoje kaip Chicago skyriaus pirmininkė, jau kelerius metus einanti Lietuvių Moterų klubų federacijos sekretorės pareigas. Buvo Aušros Vartų tunto „Gabijos“ draugovės draugininkė. Chicago lietuvių moterų klubo narė. Čia dalyvavo kaip tos organizacijos debutantė 1979 m., o taip pat tebėra Lietuvių tautinės sąjungos ir lietuvių mokytojų sąjungos narė. Gavo atsakomąją darbą kaip Public Relations direktorė. Nepamiršinti ir jos pomėgiai: žurnalistika, skambinimas pianinu, grojimas gitara ir teniso lošimas. Svajonės Kerelytės laimėjimai moksle bei visuomeninėje veikime tenka pasižvelgti ir palinkėti jai sėkmės ir išvėrmės ateities keliuose. K. Leonaitienė

IŠ ARTI IR TOLI

OK. LIETUVOJE AUSTRALIJOJE

– Gauta žinia iš okupuotos Lietuvos, kad sausio 3 d. mirė a.a. kun. Juozas Mantvydas, Kuršėnų, Telsių vyskupijoje, altaristas. Velionis buvo gimęs 1904 m. sausio 8 d. Kunigų išventintas 1929 m. gegužės 29 d. Tai pirmas šiemet okupuotoje Lietuvoje miręs kunigas. Antras, kaip jau buvo skelbta, mirė a.a. kun. Bronius Matusėvičius, Šiluvos altaristas. Pereitais metais mirė iš viso 25 kunigai, iš kurių 10 Telsių vyskupijoje.

– XXXVI sporto šventė buvo suruošta praėjusių metų paskutiniomis dienomis Sydneyje. Atidarymas ir visos vyksupijoje, altaristas. Velionis buvo gimęs 1904 m. sausio 8 d. Kunigų išventintas 1929 m. gegužės 29 d. Tai pirmas šiemet okupuotoje Lietuvoje miręs kunigas. Antras, kaip jau buvo skelbta, mirė a.a. kun. Bronius Matusėvičius, Šiluvos altaristas. Pereitais metais mirė iš viso 25 kunigai, iš kurių 10 Telsių vyskupijoje.

PRANCŪZIJOJE

– „Catacombes“ žurnalas 1985 m. lapkričio-gruodžio mėnesio numeryje atspausdino ilgą gerai dokumentuotą prof. J. G. H. Hoffmann straipsnį p. 5-6, užvardytą „Patraukti teisman Sovietų atentatai prieš religinę laisvę“. Straipsnyje nurodoma, kad apie Kopenhagos teismą rašė 1985.8.4. „Quotidien de Paris“ laikraštis, išvardyti teismo nariai-teisėjai, nurodoma teisme pateikti Sovietų Sąjungai kaltinimai, liudininkų parodymai ir apibūdintos teismo išvados. Tame pačiame numeryje rašoma kitame straipsnyje apie Sovietų Sąjungoje vykdomas psichiatrines represijas. Ankstyvesniame „Catacombes“, Paryžiuje leidžiamame, leidinyje buvo atspausdinta LKBB 65 numeryje tilpęs lietuvių knygų sąrašas – sovietų ir nacių aukų bei kiti dalykai.

– A. a. Antanas Silva, raseininkis, tragiškai žuvo sausio 7 d. automobilio katastrofoje. Palaidotas Springvale kapinėse. Vertėsi laikrodininko amatu, išaugino 5 vaikus, reikiškes lietuviškoje veikloje. Mirė sulaukęs 71 m. amžiaus.

– Teklė (Gabrytė) ir Juozas Seliokai, Melbourne lietuviai, gražiai atšventė savo vedybinio gyvenimo 50 m. sukaktį. Jiedu ir jų vaikai yra aktyvūs lietuviškų organizacijų nariai.

– Kun. J. Petraitis, MIC, sėkmingai vadovauja Šv. Kazimiero parapijai Adelaidėje, kaip jos klebonas. Švenčių proga organizacijų atstovai jį pasveikino ir įteikė dovanas.

– Vincas Švoba staiga mirė (nusišovė), sulaukęs 61 m. amžiaus. Lietuvoje tarnavo gen. Plechavičiaus vietinėje rinktinėje, gyvendamas Australijoje ilgesnį laiką sirgo.

PENKERIŲ METŲ JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBO SUKAKTIS

Greit prabėgo penkerių metų laikotarpis, kai prieš penkerius metus Jaunimo centro direktorės pareigas perėmusi Irena Kriaučeliūnienė įkūrė Jaunimo centro Moterų klubą. Klubui vadovauti pirmininkės pareigas pakvietė Salomėja Endrijonienė, kuri sudarė valdybą ir iki šiol sėkmingai klubui vadovauja. Chicago Jaunimo centro Moterų klubo valdyba – Salomėja Endrijonienė pirmininkė, Marija Saliklienė vicepirmininkė, Stefa Burokienė sekretorė, Ona Rušienė izdininkė, Marija Macevičienė vaišių vadovė ir korespondentė. Klubui tikslas pagelbėti pagerinti ir išlaikyti Jaunimo centrą. To klubo sąstatas nedidelis, vos porą dešėtų darbščių moterėlių. Jos savaitgaliais savo poilsiu ir šeimai skirtą brangų laiką aukoja J. centro išlaikymui. Ruošia pusrūčius, vakarones, pagelbsti organizacijoms ir pavieniams asmenims suruošti minėjimus, poezijos dienas, knygų pristatymo iškilmes, ruošia parodas ir t.t. Dirba jos taikiai, sutartinai su nuosirdumu, kad mieliems jų rūmų lankytojams būtų juose jauku, smagu, malonu ir saugu.

tro dabartinė direktorė Salomėja Endrijonienė vakaronės metu. Sausio 31 dieną 7 val. vakaro Jaunimo centro rūmų kavinės durys bus plačiai atdaros svečiams Moterų klubo penkerių metų sukaktuvinei vakaronei – šventei paminėti. Moterų klubas laukia visų, o visų Jaunimo centro lankytojų, jaunų ir senų atsilankant. Ateikite – nesigailėsite. Ta proga Irena Kriaučeliūnienė, to klubo įkūrėja, parodys daug gražių skaidrių iš savo kelionės Azijoje, paaiškina ir papasakos apie tautų papročius, gyvenimo būdą, jų civilizaciją ir ekonominių lygi, o vaishingas klubas pavaišins visus skaniais savo gamybos valgiais. Laukiame visų. Iki malonaus pasimatymo!

Marija Ročkuvienė

YVRESNIO AMŽIAUS ŽMONĖMS

Brighton Ethnic Senior Services (BESS) kartu su Mercy ligonine ragina vyresnio amžiaus žmones pasinaudoti proga velti teikiama mediciniškais tyrimais dėl aukšto kraujo spaudimo, plaučių veikimo ir cukraligės. Tyrimai bus daromi Šventos Agnės parapijos salėje, 3916 Archer Ave., ketvirtadienį, vasario 6 dieną nuo 10 ryto iki 3 val. p.p. Reikia iš anksto pagal susitarimą pasiskirti laiką tyrimams. Kreiptis į BESS tel. 376-6565.

BESS, 4040 S. Archer Ave., Chicago organizacija, išverčia vyresnio amžiaus žmones, kurie sunkiai supranta anglų kalbą, valdžios, mediciniškus ir teisinius dokumentus į jų gimtąją kalbą ir padeda jiems susisiekti su visokiomis specialiomis valstybės ir privačiomis organizacijomis, kurios padeda vyresniesiems. Audrė

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.